

AGRICULTURA

SĂPTĂMINAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ AGRO-SILVICĂ • Anul VIII • Nr. 7 (367) • Joi 19 Februarie 1970 • 16 pagini — 1 leu

CITIȚI

2

6 Martie 1945 — 6 Martie 1970
SĂ NE AMINTIM, de Victor Eftimiu

IN

3

In actualitate:
INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR
ÎN PRAG DE PRIMĂVARĂ

PAGINILE

Element esențial în
producerea legumelor timpurii

RĂSADURILE

Ing. Ion CEAUȘESCU

secretar general în
Ministerul Agriculturii și Silviculturii

Realizarea de legume timpurii — în solarii sau în cîmp — nu poate fi concepută fără a se asigura, în prealabil, răsadurile. Produse încă în perioada de iarnă, în spații special amenajate, în care factorii de mediu pot fi dirijați, răsadurile ajung în cîmp ca plante care au parcurs o parte a perioadei lor de vegetație. Acest lucru determină devansarea obținerii recoltei, față de o cultură semănată la aceeași dată, direct în cîmp, cu o perioadă de timp egală cu vîrsta răsadului, în medie, cu 40—50 de zile.

Acțiunea de producere a răsadurilor presupune, bineînțeles, desfășurarea unei activități bine și din timp organizate, presupune o serie de eforturi materiale. Toate sînt pe deplin justificate și compensate prin timpurietate, sporurile de producție și veniturile care se realizează pe această cale.

O necesitate: asigurarea bazei materiale

Obținerea la timp a unor răsaduri de bună calitate depinde, în primul rînd, de asigurarea bazei materiale necesare. Răsadnițele cu încălzire biologică au constituit și mai constituie, încă, principalul tip de construcție destinat producerii răsadurilor. În acest sistem, deși factorii de mediu se pot dirija destul de greu, se pot obține rezultate multumitoare acolo unde specialistul supraveghează neconștient procesul de producție. În ultima vreme, în țara noastră, suprafața răsadnițelor cu încălzire biologică începe să scadă. Pe de o parte, datorită lipsei de biocombustibil, ca o consecință a industrializării zootehniei, pe de alta, din cauza condițiilor grele de lucru pe care aceste răsadnițe le oferă celor ce le exploatează. Trebuie adăugat că, în perioadele cînd vremea este nefavorabilă, lucrările se opresc — existînd pericolul depreciării sau chiar calamității răsadurilor.

Pentru a se rezolva problema biocombustibilului, într-o serie de unități s-a trecut la amenajarea de răsadnițe cu încălzire tehnică. În timpul exploatarei lor au apărut însă o serie de neajunsuri: costul mare al investiției care, pe hectar, este același cu al unui hectar de seră de tip industrial, imposibilitatea de a se lucra în zilele cu vreme neprietnică, dirijarea destul de dificilă a luminii și temperaturii etc. Se înțelege că extinderea acestor tipuri de răsadnițe a fost oprită. Pentru a le putea folosi eficient pe cele existente, Institutul de cercetări pentru legumicultură și floricultură, unele stațiuni experimentale și între-

prinderi agricole de stat le-au modificat, suprainălțîndu-le și creînd astfel condiții de lucru în interior.

Condiții ideale pentru producerea răsadurilor oferă serele înmulțitor de tip industrial. În prezent sînt în curs de extindere asemenea sere după tipul elaborat și proiectat la Institutul de cercetări și proiectări pentru păstrarea și valorificarea legumelor și fructelor. Această seră-înmulțitor reprezintă o combinație între sera de tip industrial, solarul tip I.C.P.L.F. încălzit și solarul tip I.C.P.L.F. neîncălzit. S-a realizat pe această cale o reducere substanțială a investiției (de la 400 lei/mp cît costă sera de tip industrial, la 60 lei/mp).

În aceste construcții, condițiile și tehnica producerii răsadurilor sînt mai avantajoase, chiar decît în serele moderne, deoarece există posibilități mai mari de iluminare și de ventilație, fiind permisă, totodată, mecanizarea lucrărilor. Toate acestea duc la scăderea prețului de cost al răsadului.

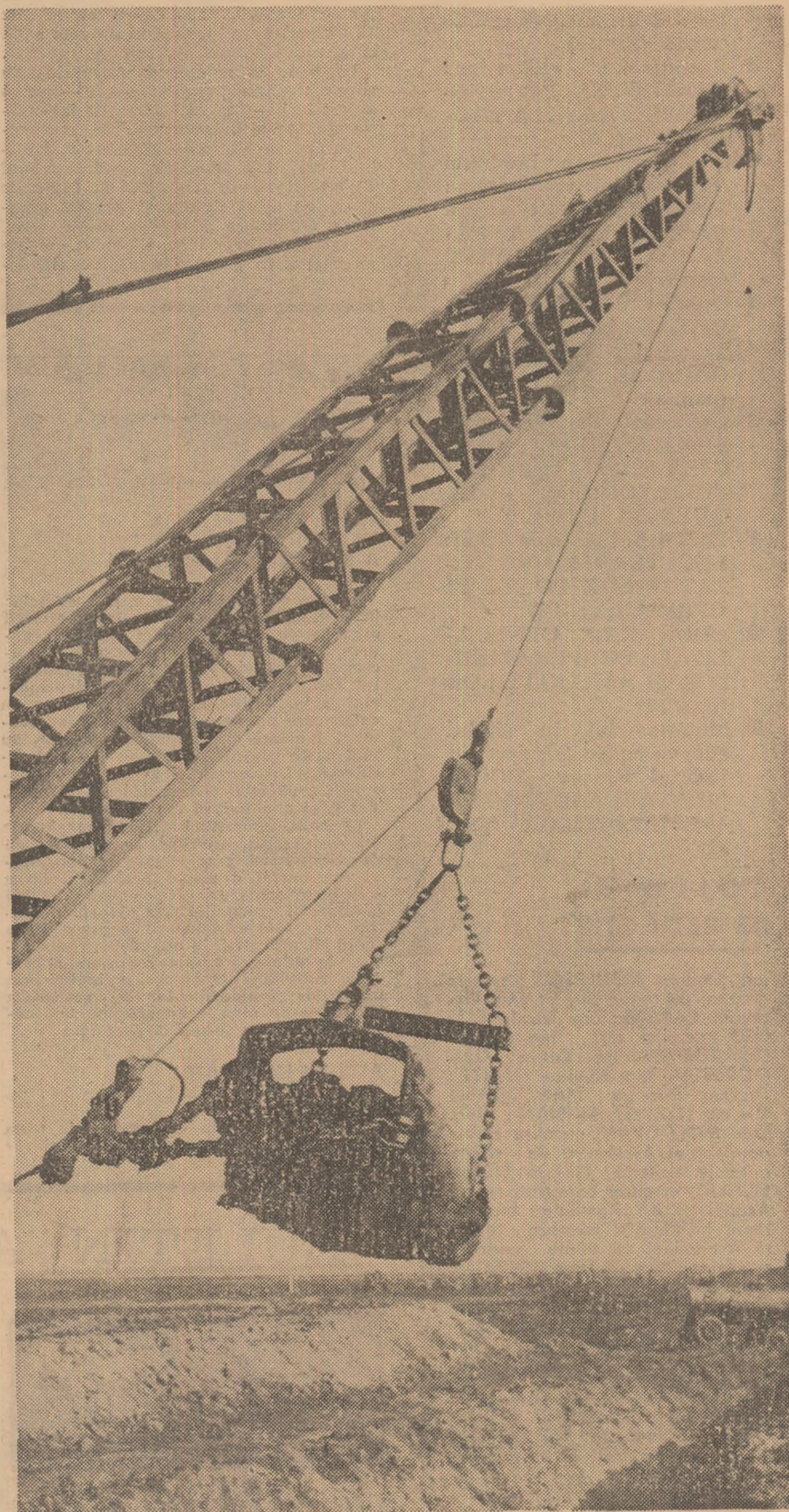
Astfel de sere-înmulțitor — în total 48 — sînt în curs de construire în județele Ilfov, Olt, Dolj, Teleorman, Ialomița, Bihor, Timiș, Satu Mare. Față de perioada în care ne aflăm, lucrările de construcție a acestor răsadnițe trebuie intensificate, mai cu seamă în județele Satu Mare, Bihor, Ialomița, Ilfov, Arad, pentru a putea fi date în folosință în timp util.

Fără îndoială că există și alte tipuri de construcții pentru producerea răsadurilor și ele trebuie folosite de unitățile care le dețin. Nu au însă perspective de extindere, fiind costisitoare și greu de exploatat. Se poate afirma, însă, că indiferent de tipul de construcție, unitățile agricole dispun, în acest an, de suprafața necesară producerii, în totalitate, a răsadurilor de calitate.

Materialele — la timp în unitate

Reușita culturilor legumicole depinde, în cel mai înalt grad, de felul în care se fac o serie de pregătiri. În rîndul acestora, pe prim plan se situează aprovizionarea cu semințe, biocombustibil cu turbă, mranită etc.

În ceea ce privește sămînța, în fiecare unitate, șeful de fermă îi revine sarcina de a stabili soiurile sau hibrizii cei mai corespunzători scopului urmărit. Și tot el este dator să asigure aprovizionarea din timp cu cantitățile necesare.

În județul Brăila, irigațiile capătă, de la an la an, amploare. Pe șantierele de îmbunătățiri funciare, înființate în această parte a țării sînt concentrate numeroase mijloace mecanice, de mare capacitate, care vor contribui la amenajarea, în acest an, a unor importante suprafețe.

Foto: C. DUMITRU

(Continuare în pag. a 3-a)

6 MARTIE 1945 — 6 MARTIE 1970

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică agro-silvică, editat sub egida Ministerului Agriculturii și Silviculturii și Uniunii Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole și silvice.

NR. 7

Joi, 19 februarie 1970

SUMAR

- UNDE AMPLASĂM : CARTOFUL, SFECLA DE ZAHĂR, FASOLEA, SOIA ? (pag. 4)
- DEȘEURILE FABRICILOR DE ULEI, SURSE UTILE DE BIOCOMBUSTIBIL (pag. 5)
- Răspundem cititorilor : CONTROLUL PRODUCȚIEI DE LAPTE LA TAURINE (pag. 6)
- Stațiunea experimentală Valul Traian recomandă : MĂSURI PENTRU BUNA DESFAȘURARE A FĂTĂRIILOR LA OVINE (pag. 7)
- Opinii : ACTIVITATEA PE BAZĂ DE CONTRACTE — ETAPĂ SUPERIOARĂ ÎN CERCETARE (pag. 8)
- Cercetările demonstrează : EFICIENȚA ECONOMICĂ A COMBATERII DEFOLIATORILOR LA QUERCINEE (pag. 9)
- La I.M.A. Episcopia Bihor : FLUCTUAȚIA MECANIZĂRIILOR POATE FI OPRITĂ (pag. 10)
- ADUNĂRILE GENERALE ALE COOPERATORILOR ȘI SALARIAȚILOR (pag. 11)
- Micro-sondaj în rândul câtorva cadre tehnice din județul Brașov : DOCUMENTAREA TEHNICĂ A SPECIALIȘTILOR (pag. 12)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); Dr. ing. Octavian CARARE; Ing. Vasile CIAUSU (redactor șef); Ing. Sonia DIRADURIAN; Ing. Eugen GRIGORESCU; Ing. Nicolae MANTZ; Dr. ing. Dumitru MARCHIDAN; Dr. ing. Teodor MARIAN; Ing. Ioan MOLDOVAN, membru corespondent al Academiei de științe agricole și silvice; Prof. dr. Mircea MOTOC, membru corespondent al Academiei R.S. România; Ing. Tiberiu MUREȘAN, membru titular al Academiei de științe agricole și silvice; Ing. Lucian ROȘCA; Ing. Constantin TANASE; Conf. ing. Vasile TEMIȘAN, membru corespondent al Academiei de științe agricole și silvice; Ing. Ion TEȘU; Ing. Ion TOMA; Prof. dr. Sergiu VREJBA.

Redacția : București, Piața Științei nr. 1, Sectorul 1, Oficiul poștal 33, Căsuța poștală 4105, Telefon 17.32.73.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii procentuali.

Comenzile pentru publicitate (reclame) se primesc la redacție.

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

40 000

SĂ NE AMINTIM

de Victor EFTIMIU

De câte ori privesc în parcuri șirurile de flori, izbucnind impetuos în aerul fierbinte ce parcă vibrează, mă duc cu gândul la semințele puse la germinat ori la plantatul răsadurilor, când munca grădinarului a fost migăloasă și grea.

Trecind în ultima vreme prin orașe mari ori așezări mărunte ale țării, luând aminte la schimbarea rapidă a peisajului care se modernizează văzind cu ochii, la efervescența activității oamenilor în plin avânt creator, nu pot să nu-mi amintesc de zilele aceluia februarie fierbinte de-acum un sfert de veac. În toate regiunile țării, poporul lupta aprig pentru refacerea principalelor pirghii ale economiei naționale distrusă de război. Se dezgropau mașini și utilaje dintre dărâmurile zidurilor năruite de bombe, se construia ziua și noaptea, erau preluate de către muncitorime fabricile părăsite de patroni, se puneau umărul pentru sprijinirea frontului antihitlerist.

În mari adunări populare se cerea un guvern F.N.D., de fermitate și împliniri imediate ale dezideratelor maselor. Pretutindeni puteau fi auzite de pe buze aspre, răzvrătite, cuvintele: „Nu vom înceta lupta până nu vom avea la cîrma țării un guvern al nostru”.

Locuiesc la marginea vastului parc care este Cișmigiul și într-o zi — parcă a fost ieri — am fost atras de freacățul stărilor și bulevardelor pe care treceau mii, zeci de mii de tineri și virstnici, cerind o Românie nouă. Întregul București fusese mobilizat la luptă de către Partidul Comunist pentru cucerirea deplină a puterii politice.

Am ieșit în Calea Victoriei, m-am amestecat în grupurile masive ale de-

monstrațiilor pe ale căror pancarte uriașe citeam: „Jos sabotajul și specula”, „Pămînt țărănilor”, „Cerem a-restarea vinovaților de război”. Cuvintele ardeau, dogoreau, nu se putea să nu fii atras de patosul revoluționar al mulțimilor, să nu te simți înălțat de tumultul lor răscolitor.

Aflam că în acele zile, pe tot cuprinsul patriei, se desfășurau aceleași lupte istorice. La sate, țărani intrau cu plugurile în pămînturile moșierești, realizând, cu sprijinul clasei muncitoare și prin nepotolita lor sete de libertate și de mai bine, reforma agrară.

E bine să ne amintim azi de tot acel clocot surprins, de altfel, cu deosebit talent în paginile unor romancieri tineri și virstnici, de faptul că masele îndurau și puținătatea pînii, și a combustibilului, și a îmbrăcămîntei și încălțămîntei.

Nu am la îndemînă paginile ziarelor de atunci. Dar îmi revin sub priviri titlurile mari ale publicațiilor care, exprimînd dezideratele muncitorilor, țărănilor și intelectualilor legați de popor, subliniau hotărîrea nestrămîtată a acestora de a scăpa țara de primejdia spre care o împingeau elementele reacționare, cerînd un guvern din popor și pentru popor.

Acele zile premergătoare victoriei de la 6 Martie nu se pot uita niciodată, oricît de grandioase ar fi succesele noastre de azi pe tărîm economic, social și cultural.

De atunci, din zilele de februarie 1945, sub încercata conducere a Partidului Comunist, România a progresat necontenit. Au răsărit ca printr-un miracol, în locuri „unde nu se întimpla

nimic” — cum zicea marele Sadoveanu — uzine și fabrici noi, ba și orașe necunoscut înainte pe harta țării; s-au deschis noi mine, au fost forate sonde în județe unde creșteau doar pruni și puțină viță de vie, ca în Argeș; ritmul industrializării s-a dovedit furtunos, construind tractoare, locomotive electrice, vase, autocamioane și limuzine; în agricultura socializată s-au făcut pași uimitori înainte; s-au deschis noi cetăți universitare în vechi centre culturale — Craiova, Brașov, Tg. Mureș, Timișoara, Suceava, Galați; numărul cărților și al cititorilor a devenit cu adevărat impresionant.

Toate acestea au avut ca important punct de dezvoltare guvernul F.N.D.

Să ne amintim de zilele acelea de februarie, rememorînd luminoasele cuvinte rostite de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, anul trecut, la cea de-a XXV-a aniversare a țării de sub jugul fascist: „Desfășurarea acestor ample lupte politice, economice și sociale a determinat continua schimbare a raportului de forțe, slăbirea pozițiilor claselor exploatare și ale partidelor reacționare, creșterea rolului și influenței maselor populare în viața politică. În decurs de câteva luni au fost răsturnate, rînd pe rînd, trei guverne cu majoritate reacționară și instaurat, la 6 martie 1945, primul guvern democratic, în frunte cu eminentul om de stat și înflăcărat patriot — doctor Petru Groza — guvern în care precumpneau reprezentanții clasei muncitoare și ai țărănimii. Aceasta a constituit o mare victorie a luptei revoluționare a oamenilor muncii, marcînd instaurarea puterii populare și trecerea la îndeplinirea programului de transformare democratică, revoluționară a societății românești”.

Străbătînd azi zilele de deplină înflorire, cînd cele mai îndrăznețe năzuințe prind viață, umăr la umăr, întregul popor pășește pe noi trepte de lumină și civilizație. La efortul lui își aduc contribuția și scriitorii țării, care în versuri, în proză, în piese de teatru, caută să zugrăvească avinturile acestor vremuri innoitoare și efervescente.

BLOC-NOTES

CONSPATUIRE PE TEMA ORGANIZĂRII ȘTIINȚIFICE A PRODUCȚIEI ȘI A MUNCII

În ziua de 17 februarie a. c. a avut loc în capitală o consfătuire de lucru privind organizarea producției și a muncii în domeniul îmbătășirilor funciare. La această consfătuire, organizată de Comitetul Uniunii Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole și silvice, în colaborare cu Departamentul de îmbunătășiri funciare și gospodărirea apelor, au luat parte președinții organizațiilor sindicale și șefii compartimentelor de organizare a producției și a muncii din T.C.I.F., I.M.T. și alte unități ale D.I.F.G.A.

Pe baza referatului privind rezultatele din anul trecut, sarcinile pe 1970 și cele de perspectivă, participanții la consfătuire au purtat o amplă dezbateră. Ea a scos în evidență necesitatea perfecționării organizării producției și a muncii în unități, în scopul introducerii în practică, pe scară cât mai largă, a metodelor recomandate de știința și tehnica avansată, stimulării activității creatoare a inginerilor, maeștrilor și muncitorilor în realizarea sarcinilor de plan, a angajamentelor luate în întrecerea socialistă pe 1970.

ALTE 700 HA REDATE CIRCUITULUI AGRICOL

Îndată ce vremea va permite, în fosta Valea Seacă din depresiunea Tutovei vor

fi continuate lucrările hidroameliorative menite să redea circuitului agricol 700 de hectare cu terenuri erodate, aparținînd cooperativelor din Perieni, Pogana, Ibănești și I.A.S. Birlad.

În această zonă, unde se vor executa lucrări ample de regularizare a viiturilor, se construiesc numeroase terase, pe care se va planta viță de vie și se vor crea căpșunerii.

PRIN FORȚA UNITA A 26 DE C.A.P.

În primăvara acestui an vor începe din plin lucrările de construcții ale primelor trei complexe intercooperatiste (cuprînzînd 26 de C.A.P. din sudul Dobrogei) de creșterea și îngrășarea porcilor, la Negru Vodă, Cobadin și Chirnoeni. Se vor ridica, după proiectele elaborate de D.S.A.P.C. Constanța, maternități, hale de îngrășare și alte adăposturi, menite să asigure livrarea — începînd cu primul an al viitorului cincinal, a 900 000 de porci îngrășați anual.

ACȚIUNI PENTRU RIDICAREA NIVELULUI PROFESIONAL AL SILVICULTORILOR

În această perioadă au loc o serie de acțiuni coordonate de Departamentul silviculturii, menite să contribuie la ridicarea nivelului profesional al specialiștilor silvici, la cunoașterea celor mai noi meto-

de cerute de dezvoltarea patrimoniului forestier, la nivelul sarcinilor actuale. Printre aceste acțiuni se numără și organizarea unui ciclu de instruirii pe diferite teme la Azuga. Între 16-21 februarie anul c. rent, se desfășoară la Casa silvicultorului din localitatea amintită un instructaj cu cei care activează în domeniul pepinieristic și producerii semințelor forestiere. Participă șefii pepinierelor centrale, specialiști din cadrul unor inspectorate și ocale silvice.

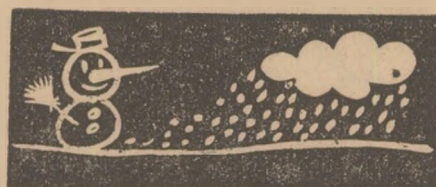
În cadrul acestui instructaj, cadre de cercetare, proiectare și din depariament vor informa pe participanți as pra aspectelor noi în activitatea pepinieristică. De asemenea, vor fi dezbătute o serie de probleme privind îmbunătășirea producției de puieți, asigurarea semințelor din rezervațiile de semințe, îmbunătășirea indicatorilor economici etc.

PRINTR-UN ÎNALT GRAD DE MECANIZARE

La J.A.S. Iernuț, județul Mureș a fost construit un complex modern pentru creșterea și îngrășarea tineretului taurin. Capacitatea îngrășătoriei este de 8 400 animale într-un ciclu, de circa 300 de zile, urmînd ca de aci să se livreze anual 3 200 tone de carne.

Ca urmare a gradului înalt de mecanizare și automatizare, complexul va fi deservit de numai 59 de oameni, doi medici veterinari, trei tehnicieni, 14 mecanici și 40 de îngrijitori.

BULETIN AGROMETEOROLOGIC

În perioada 10-16 februarie vremea a avut aspecte diferite de la o zonă la alta. În timp ce în jumătatea de nord a țării, cerul a fost mai mult acoperit și s-au semnalat precipitații îndeosebi sub formă de ninsoare și lapoviță, în sud cerul a fost variabil, iar precipitațiile mai ales sub formă de ploaie.

Din punct de vedere termic se poate aprecia că vremea a fost călduroasă, mai ales în sudul țării. O răcire trecătoare a fost semnalată la 13 februarie, iar de la 15 februarie vremea a început să se răcească ușor în nord-vestul țării, apoi și în celelalte regiuni. Temperaturile minime cele mai coborîte din aer, înregistrate la 13 februarie, au oscilat între -20° (la Rădăuți) și 0° (în mai multe localități din Cîmpia Dunării).

La sfîrșitul intervalului, suprafața solului era acoperită cu

strat continuu de zăpadă (5-10 cm) în jumătatea de nord-vest a Moldovei, precum și în jumătatea de nord a Transilvaniei și Crișanei. În noaptea de 16-17 februarie, ninsoarea s-a extins și în celelalte zone.

Temperaturile medii din stratul arabil variau în ultima zi între -1° și 0° în jumătatea de nord a țării și între 2° și 5° în rest. La 15 februarie solul se menținea înghețat de la 2 cm la 15 cm, numai în jumătatea de nord a Moldovei și local în Transilvania.

Precipitațiile căzute în cursul lunii februarie determină creșteri sensibile ale rezervelor de umiditate a solului în sud și vestul țării și parțial în Transilvania. În celelalte zone, creșterile sînt moderate comparativ cu rezervele anterioare.

Timpul probabil pentru intervalul 20-26 februarie; Vremea umedă în prima parte a intervalului, apoi în curs de ameliorare. Cerul va fi temporar noros, cu acoperiri mai persistente în primele zile. Vor cădea precipitații sub formă de ninsoare. Vîntul va sufla potrivit, predominînd din sectorul vestic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între -8° și 2°, mai coborîte la începutul intervalului, iar maximele între -2° și 8°.

IN ACTUALITATE

Intensificarea acțiunilor în prag de primăvară

Iarna, se pare, nu renunță ușor la drepturi. Această revenire a vremii neprielnice nu schimbă însă sensul preocupărilor celor ce pregătesc desfășurarea lucrărilor agricole de primăvară, ci într-o anumită măsură, determină chiar intensificarea anumitor acțiuni.

Asigurarea semințelor trebuie să intre într-o nouă fază. Datorită eforturilor depuse, în marea lor majoritate, semințele cerute se află în magaziiile județene. Se cere acum intensificată ridicarea lor de către unitățile care le-au so-

licitat, pentru a se evita întârzieri ce pot provoca deficiențe în executarea însămînțărilor.

În mod deosebit, unitățile se vor preocupa de asigurarea integrală a cartofilor de sămînță, prin procurarea lor pe schimb de cereale, împrumut sau cumpărări din fonduri proprii. Rămăneri în urmă se constată în județele Dolj, Gorj, Brăila, Tulcea, Prahova, Mehedinți și Vâlcea. De îndată ce vremea se îmbunătățește se va trece neîntârziat la verificarea silozurilor și trecerea cartofilor la preîncălzire, după indicațiile date.

Starea de vegetație a grului interesează din ce în ce mai mult. Zăpada căzută în ultimele zile poate determina anumite intervenții speciale. Dar, pentru a le putea nominaliza și declanșa, controlul permanent al culturilor este mai mult decât obligatoriu. Recoltarea monoliților și urmărirea lor trebuie făcută cu respectarea tuturor regulilor tehnice, sub direcția supraveghere a specialiștilor din unități, care răspund de această acțiune și de exactitatea observațiilor făcute.

Fertilizarea semințurilor de toamnă, absolut necesară, s-a desfășurat în ultima săptămână cu intensitatea cuvenită, numai în întreprinderile agricole de stat. Exemplul va trebui urmat și de cooperativele agricole de producție. În același timp, direcțiile agricole județene vor urmări ca îngrășămintele azotate, repartizate, suplimentar în ultima vreme, să nu rămână nefolosite, ci să fie livrate unităților solicitante, în cel mai scurt timp.

Combaterea dăunătorilor trebuie continuată în pomicultură, paralel cu lucrările de igienă culturală. Totodată, vor trebui controlate culturile de păioase pentru depistarea atacului de Zabrus și declanșarea la timp a acțiunilor de combatere.

Paralel cu acțiunile tehnice, specifice acestei perioade, se cuvine intensificată acțiunea de contractare cu IVC, pentru a se putea încheia pînă la 1 martie în toate județele. Au rămas în urmă unitățile agricole din județele Brașov, Covasna, Harghita, Neamț (la orzoaică), Argeș, Bihor, Caraș-Severin (la inul pentru ulei), Dimbovița, Dolj, Neamț, Timiș (la porumb), Neamț, Olt, Bihor, Arad, Botoșani (la floarea-soarelui).

(Urmare din pag. 1)

sare de sămînță. Deși acțiunea trebuia de mult încheiată, mai sînt încă unități care nu și-au ridicat, de pildă, sămînța de tomate timpurii.

În întreprinderile de aprovizionare mai există, de asemenea, mari stocuri de cherestea, răsadnițe, prefabricate din beton, geamuri, neridicate de cooperativele agricole (în special în județele Argeș, Bihor, Dolj, Mehedinți, Olt), deși aceste materiale sînt destinate producerii răsadurilor.

Și în acest an s-au ivit întârzieri în asigurarea cu biocombustibil. Pentru viitor trebuie să se știe că aceasta este obligația șefului de fermă care trebuie să se preocupe de producerea din timp a gunoiiului de grajd. Acest material se poate colecta oricînd și conserva apoi prin uscare și depozitare în șuri. Iarna, el se poate reactiva prin umectare, amestecare cu gunoi proaspăt.

Multe unități au neglijat și procurarea din timp a materialelor necesare amestecurilor de pămînturi. Or, se știe că aprovizionarea cu turbă, mranjă, pămînt de țelină, nisip se poate face din vară sau din toamnă, materialele respective depozitîndu-se pînă la folosire, uscate, pentru a nu îngheța, și mărunțite, în șoproane sau în grămezi mari acoperite cu polietilenă sau paie.

În ceea ce privește amestecul propriu-zis, cerințele diferă de la specie la specie și în literatură se recomandă diferite rețete. Pentru tomate, ardei, vinete, salată verde, varză se poate folosi următorul amestec: 50 la sută turbă, bine mărunțită, 25 la sută — pămînt de țelină, 25 la sută — nisip de râu. La o tonă de amestec se adaugă 2 kg de superfosfat, 1 kg de praf de var, 0,4 kg de criptodin sau 0,25 kg de aldrin. În lipsa turbei se poate folosi mranjă, în aceeași proporție. Dacă mranja este bine descompusă sau a mai fost folosită, ea poate înlocui și pămîntul de țelină. Pentru cucurbitacee, de la însămînțare și pînă la repicare, se pot folosi numai turba, rumeguș de lemn (rășinoase) sau nisip. Indiferent de rețetă, amestecul trebuie să fie cît mai omogen.

Punctul de pornire: stabilirea necesarului de răsadnițe

Stabilirea cu precizie a cantităților de biocombustibil, de pămînturi sau de materiale, necesare amenajării răsadnitelor sau construirii serelor-înmulțitor pornește de la cunoașterea suprafeței pe care urmează să se producă răsadurile. Ea diferă în funcție de anumite cerințe ale plantelor.

Pentru realizarea unui hectar de tomate timpuri, de pildă, se cer asigurate 50 000 de fire de răsad (la o densitate medie de 40 000 fire/ha, plus rezerva). Suprafața necesară producerii lor este de 30 mp pentru însămînțare, 125 mp pentru repicat în cuburi nutritive (de 5×5×5 cm.) și 300 mp pentru rîrit (la 8×8 cm.)

În cazul culturilor de varză timpurie, numărul de plante la hectar este de 70 000. Atît pentru cultura în cîmp des-

chis, cît și pentru cea din solarii, este nevoie de o suprafață de 140 mp pentru însămînțare și de 200 mp pentru repicat, la varză nefiind necesară rîrirea.

La vinete și ardei gras, în cazul culturii practicate în solarii, necesarul de răsad fiind la 40 000 de fire la hectar (inclusiv rezerva), suprafața pentru însămînțat este de 25 mp, cea de repicat de 100 mp (la cuburi de 5×5×5 cm.), iar de rîrit — 400 mp. Pentru cultura în cîmp vom avea nevoie de un număr mai mare de plante la hectar, dar deoarece repicatul se face la distanțe mai mici este suficientă luarea în calcul a aceiași suprafețe de 400 mp de seră-înmulțitor sau de răsadnițe.

Data însămînțării condiționează calitatea

Acest adevăr este, din păcate, uitat de unii legumicultori. Or, se știe că una din condițiile esențiale pe care trebuie să le îndeplinească răsadurile este ca, în momentul plantării, ele să fie suficient de tinere și viguroase. Acest lucru se realizează între anumite limite de vîrstă. Ele

RASADURILE

sînt cuprinse între 40 și 65 de zile la tomate, 50 și 65 de zile la varza timpurie, 30—60 de zile la castraveți, pepeni și dovleci.

În funcție de această „vîrstă” și de momentul stabilit pentru plantare, se calculează data însămînțării. Dacă într-o anumită zonă, tomatele se plantează în cîmp în prima decadă a lunii aprilie și răsadul trebuie să aibe o vîrstă medie de 55 de zile, rezultă că însămînțarea în răsadnițe trebuie făcută în jurul datei de 10 februarie. Reglînd factorii de mediu, răsadurile pot fi „ținute pe loc”, în caz că nu sînt condiții pentru plantare, în cîmp, sau pot fi „grăbite” dacă timpul impune acest lucru.

Pornind de la cerințele arătate se constată că, în momentul de față, în unele județe însămînțarea în răsadnițe a tomatelor timpurii și mai ales a verzei este mult întîrziată. Astfel, deși pentru a putea fi plantată la sfîrșitul lui februarie, în cîmpuri protejate, varza timpurie trebuie sămînțată în prima și a doua decadă a lunii ianuarie, în județele Brașov, Mureș, Botoșani, Suceava, Sibiu, lucrarea este nejustificat de mult rămasă în urmă.

Stabilirea corectă a momentului de însămînțare are o mare importanță economică: însămînțînd prea devreme se realizează un consum mai mare de energie calorică, ceea ce ridică costul unui fir de răsad, iar răsadurile vor corespunde celor plantate 10—15 zile mai tîrziu, dar în condiții climatice mai bune. Întîrzierea însămînțării duce, la rîndul ei, la întîrzierea plantării și a apariției recoltai.

Factorii de mediu se conduc științific

Tehnica producerii răsadurilor presupune respectarea anumitor reguli încă de la însămînțare. Astfel, în răsadnițele cu încălzire biologică, se însămînțează într-un strat de amestec de pămînt gros de 7—10 cm. Temperatura la însămînțare trebuie să fie de 22—26°C (pentru tomate, varză) sau de 26—29°C (pentru vinete, ardei și cucurbitacee).

După semănat, care se face în mod obișnuit, peste sămînța care se acoperă cu un amestec de pămînt (50 la sută turbă, 50 la sută nisip), se așterne și o folie de polietilenă, cu rolul de a menține o temperatură mai ridicată și umiditate constantă pînă la răsărire. O dată germinarea începută, polietilena se ridică pentru ca răsadul să nu se alungească. În răsadnițele cu încălzire tehnică și în sere-înmulțitor, unde nu mai folosim biocombustibil, peste solul bine nivelat se așterne o folie de polietilenă și apoi amestecul de pămînt de 6—7 cm. Polietilena are rolul de a izola amestecul de pămînt de restul solului care poate fi infectat de boli și dăună-

boară apoi și va fi cuprinsă între 18—22°C, în funcție de lumină. Fiind mai pretențioase la temperatură, pericolul de alungire este mai mare.

În serele-înmulțitor, dirijarea factorilor de mediu și supravegherea se realizează mult mai ușor.

Repicatul — o acțiune esențială

Această lucrare, care condiționează în cea mai mare măsură calitatea răsadului, indiferent de specie, este obligatorie în tehnologia producerii legumelor timpurii.

Una din marile greșeli pe care le mai fac legumicultorii constă în executarea repicării direct într-un amestec de pămînt. Acest lucru are o serie de urmări dintre cele mai păgubitoare: repicarea făcîndu-se, de la început, la distanțe mari se irosește o suprafață mare de sere sau răsadnițe; prin smulgerea răsadului, în vederea plantării, se rup multe rădăcini; după plantare, înrădăcinarea se face greoi, mai ales că solul este relativ rece și, ca urmare, planta stagnează în creștere, se sensibilizează și nu rezistă la temperaturile mai coborîte din primăvară.

Pentru evitarea acestor neajunsuri, tehnica oferă un mijloc deosebit de eficient: **repicarea în ghivece nutritive**, confecționate manual sau cu mașina, din amestecuri de pămînt din care, pentru toate speciile, nu trebuie să lipsească turba sau mranja.

Practicînd acest sistem de repicare, rădăcinile plantelor rămîn întregi, răsadurile nu se mai sensibilizează, sînt mai rezistente la frig, mai timpurii cu 6—12 zile, își păstrează vigurozitatea chiar dacă plantarea întîrzie, iar spațiul în seră sau răsadnițe se folosește mai rațional. Aceste considerente impun, ca în toate complexele de seră și pentru toate culturile ce se practică în tunele sau solarii, repicatul să se facă numai în ghivece nutritive. Apare astfel cu totul nejustificată rețineria pe care o mai manifestă unitățile agricole din județele Mehedinți, Tulcea și Vaslui unde, pînă la această dată, răsadurile de varză nu s-au repicat de loc în ghivece, precum și cele din județele Bihor, Sibiu, Teleorman, unde acțiunea este mult rămasă în urmă. Nu trebuie să se uite că sporul de producție pe care îl asigură procedeul compensează cu mult cheltuielile. Pe de altă parte, producerea răsadului în ghivece puțîndu-se mecaniza, firul de răsad se poate obține la un preț de cost mult mai mic decît în cazul repicării direct pe sol.

Fără îndoială, producerea răsadurilor de legume reclamă temeinică cunoaștere de specialitate și capacitatea de a conduce acțiunea cu respectarea întocmai a parametrilor impuși de procesul tehnologic în condițiile actuale, cînd unitățile cultivate de legume dispun de cadre de specialiști cu calificare înaltă, acest lucru este pe deplin posibil. Se impune însă ca, peste tot, șefii fermelor legumicole să acționeze pe baza unui plan minuțios întocmit, pe luni, decade și zile, pe care să-l respecte întocmai, antrenînd la realizarea lui pe cei mai buni legumicultori și depunînd toate eforturile pentru aplicarea în practică a unei tehnici superioare.

Unul din elementele esențiale care condiționează realizarea unor producții ridicate la aceste importante plante de cultură îl constituie amplasarea lor în zonele și pe terenurile care oferă cele mai bune condiții de creștere și dezvoltare. Principalele criterii în alegerea acestor amplasamente sînt prezentate în ordine, în cele ce urmează, de dr. ing. M. BERINDEI și dr. ing. I. POPOVICI de la Institutul de cercetări pentru cultura cartofului și sfeclii de zahăr-Brașov și de dr. ing. Gh. SIPOȘ, ing. I. PICU, de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice-Fundulea.

1. CARTOFUL 2. SFECLA DE ZAHĂR 3. FASOLEA 4. SOIA

UNDE LE AMPLASĂM ?

1. Cartoful este una dintre cele mai pretentive plante de cultură în ceea ce privește amplasarea. Nerespectarea anumitor cerințe are urmări deosebit de nefavorabile atît asupra producției, cît și asupra calității tuberculilor. Deși modificări mari, pe țară, nu se mai pot face acum, în fiecare unitate amplasarea poate fi încă îmbunătățită.

Instistăm în mod deosebit asupra solului, acesta fiind factorul cel mai limitativ. Într-o experiență efectuată, anul trecut, la I.C.C.S. Brașov, s-a constatat că în condiții climatice egale, contribuția tipului de sol la realizarea producției de cartof este covârșitor de mare: 77 la sută. Pentru a realiza, deci, recolte mari, cartoful se va amplasa numai pe solurile ușoare, profunde, cu drenaj intern asigurat. Aceste cerințe sînt impuse de faptul că tuberculul de cartof este tulpină și, ca atare, are nevoie de o aerajie puternică. Tot din această cauză tuberculul nu suportă bălțirea apei. Pe soluri ușoare oxigenul favorizează, la nivelul tuberculilor, transformarea asimilatorilor în amidon, iar intensitatea creșterii tuberculilor este iar mare. **Cele mai potrivite sînt, deci, solurile cu textură lutoasă, urmate apoi de cele luto-nisipoase și cele luto-argiloase.**

Solurile cu conținut ridicat în argilă se bălțoresc ușor. Ca urmare aerajia este slabă și producția diminuată. Este cunoscut faptul că, cu cît conținutul solului în argilă este mai mare, cu atît greutatea volumetrică a solului crește, ceea ce favorizează tasarea solului, lucru care se repercutează negativ asupra producției de tuberculi. Cum în condiții de mecanizare tasarea solului este greu de evitat, măsura care rezolvă problema este amplasarea culturii pe soluri ușoare, care se tasează cel mai puțin. În zona solurilor podzolice, cu orizontul nearat argilos, cartoful se cultivă pe anumite terenuri: numai pe cele unde nu există orizontul argilos. În aceste zone este mai rațional să se cultive cartof după cartof 2-3 ani, pe soluri corespunzătoare, decît să se cultive, în rotație, pe soluri grele.

În afară de efectul asupra producției, amplasarea influențează în egală măsură, calitatea tuberculilor, din punct de vedere fizic și culinar. **Forma și culoarea tuberculilor își păstrează integral caracterul de soi numai în solurile ușoare.** În solurile cu un conținut ridicat în argilă se formează mulți bulgări, care vătămă tuberculii cu ocazia recoltării. Aceștia se depreciază ca aspect exterior și se păstrează cu foarte mari pierderi peste iarnă. Pe solurile grele tuberculii capătă un ușor miros de pămînt, puiesc în cuib.

În condiții de irigație, cartoful se poate cultiva, de asemenea, numai pe solurile ușoare și mijlocii. Din două cauze: pentru a evita bălțirea apei (frecventă pe solurile argiloase) și pentru a se putea efectua stropirile contra manei (se știe că, pentru a preveni apariția bolii, timpul între udare și stropire trebuie să fie cît mai scurt, ceea ce nu este posibil decît pe solurile ușoare).

Acestea sînt cauzele care obligă la o amplasare a culturii cartofului numai pe soluri ușoare și mijlocii din punct de vedere al texturii. Este o cerință atît de stringentă, încît se impune ca în această primăvară, acolo unde cartofului nu i s-au rezervat cele mai corespunzătoare terenuri, să se ia măsuri de corectare a amplasării.

2. Tendința tot mai accentuată către specializarea producției în unitățile agricole impune luarea în considerație a posibilităților de concentrare a culturii sfeclii de zahăr pe suprafețe mari, mecanizabile, în zonele favorabile pentru această plantă și, pe cît posibil, în apro-

pierea fabricilor de zahăr. Este de dorit, totodată, ca în sudul și vestul țării, suprafețe cît mai mari de sfeclă de zahăr să se cultive în condiții de irigare.

Cunoscînd cu multă exactitate și cu mult timp înainte terenurile pe care va urma să se cultive sfecla, se pot lua măsurile cele mai potrivite de fertilizare rațională, de prevenire a atacurilor de boli și dăunătorii și, mai ales de pregătire a solului și patului germinativ.

Iată de ce, în fiecare unitate, delimitarea unor suprafețe, în care să se poată desfășura un asolament rațional propriu pentru sfecla de zahăr apare ca o necesitate de prim ordin. Pentru zona cerealiară se pot adopta succesiuni de 3 sau 4 ani, cum ar fi: 1 — sfeclă de zahăr, 2 — porumb (floarea-soarelui), 3 — grîu de toamnă sau 1 — sfeclă de zahăr, 2 — porumb (floarea-soarelui), 3 — leguminoase anuale (porumb), 4 — grîu de toamnă. În zona umedă sînt mai indicate asolamentele de 4-5 ani: 1 — sfeclă de zahăr, 2 — orzoaică cu trifoi în cultură ascunsă, 3 — trifoi, 4 — grîu de toamnă (cartofi). În asolamentul de 5 ani, cartoful poate urma după grîul din anul al 4-lea.

În alegerea terenurilor, trebuie preferate solurile cu fertilitate ridicată și cu o structură și textură mijlocie. Solurile susceptibile a face crustă după ploii rezezi trebuie evitate, deoarece scoarța ce se formează împiedică răsărirea plantelor și duce la realizarea unor culturi cu goluri.

Este în favoarea culturii ca pinza de apă freatică să fie la 2-3 m adîncime, caz în care irigarea nu este necesară și nici economică. Solurile la care pinza de apă freatică este la peste 5 m adîncime, pot fi luate în considerare atunci cînd se are în vedere irigarea culturii.

Pentru condiții de irigație cele mai potrivite sînt solurile luto-nisipoase. Irigarea asigură sporuri însemnate de recoltă pe solurile brun deschise, pe cernoziom și pe brunul roșcat de pădure. Mai puțin potrivite sînt solurile grele, luto-argiloase sau cele nisipo-lutoase, care necesită norme mici de udare și dese.

Suprafețele destinate sfeclii de zahăr, ca de altfel întregului asolament, trebuie să fie, pe cît posibil, mai plane, pentru a putea beneficia de avantajele mecanizării. Mașinile noi introduse în producție — combinatorul, cultivatorul de plante tehnice, combinele pentru recoltare — de mare randament, lucrează în condiții optime cînd sola este plană, are forme regulate și o lungime corespunzătoare (300-500 m). Este bine ca drumurile care mărginesc solele de sfeclă ca și cele ce duc la bazele de recepție să fie bine întreținute.

În ultimii ani, atît Ministerul Agriculturii și Silviculturii cît și Ministerul Industriei Alimentare, prin fabricile de zahăr, au desfășurat o activitate susținută de concentrare a culturii sfeclii de zahăr într-un număr mai restrîns de unități, dar pe suprafețe mai mari, ceea ce a avut repercusiuni favorabile atît în ceea ce privește producțiile obținute, cît și în specializarea unităților. Veniturile mari la hectar pe care le asigură sfecla de zahăr atunci cînd producția ce se obține este de circa 30 t/ha, a făcut ca unitățile mari cultivate să acorde toată atenția lucrărilor agrotehnice, să facă uz de tot ceea ce tehnica mecanizării le-a pus la dispoziție, să se specializeze în această cultură. În unitățile unde sfecla de zahăr a ocupat suprafețe mici — 30-40 ha — în multe cazuri cultura a fost neglijată iar producțiile au fost cu mult sub nivelul posibilităților locale. Merită evidențiat, în acest sens, orientarea bună a organelor locale din județul Covasna, care au concentrat cultura sfeclii de zahăr, în majoritatea cazurilor, în unități cu peste 125 ha (36 din cele 49 cooperative cultivate) în care s-au realizat producții cuprinse între 25,2-34,2 tone la hectar.

În același timp, reiese pregnant în evidentă efectul negativ al fărîmării culturii în multe unități, pe suprafețe de pînă la 100 ha, cum este cazul în județul Sibiu. În cele 39 de cooperative aflate în această situație producțiile au fost de 2-19,8 t/ha.

3. Deoarece în cadrul fiecărei unități fasolea ocupă suprafețe relativ reduse, amplasarea culturii pe solele cele mai favorabile nu reprezintă o greutate. Se cunoaște bine faptul că „factorul minim” pentru fasole este lipsa de apă mai ales în perioada înfloririi și formării boabelor. De aceea, alegerea terenului trebuie să aibă în vedere acest aspect.

Fasolea reușește bine pe soluri bine aprovizionate cu apă, cu structură medie. Pe soluri grele, stagnarea apei și formarea scoarței provoacă greutăți în răsărirea plantelor, în realizarea unei culturi încheiate. Nici solurile ușoare, cu capacitate redusă de reținut a apei, nu sînt potrivite. Mai ales dacă au un procent ridicat de nisip, ele pierd repede rezerva de apă și plantele suferă de secetă.

Sînt, astfel, indicate solurile de luncă sau, în general, solurile freatic umede, care asigură o mai bună aprovizionare cu apă a plantelor pe tot parcursul perioadei de vegetație.

Față de planta premergătoare, fasolea nu e pretentioasă. De regulă se seamănă după cerealele păioase.

Deoarece cultura se îmburuienază ușor și, în concurență cu buruienile, reacționează prin scăderi mari de producție, la amplasarea culturii se vor prefera tarlalele curate de burieni, care și în anul precedent au fost bine întreținute. Dacă cerealele de toamnă au fost îmburuienate, este de preferat amplasarea fasolei după o prăjitoare bine întreținută.

Se va acorda o atenție deosebită evitării revenirii culturii fasolei, la interval mai scurt de 3-4 ani, după ce însăși. Această măsură de protecție fitosanitară este deosebit de importantă și constituie principala și cea mai eficientă cale de prevenire a pagubelor provocate de boli.

În zona de stepă și silvostepă a țării, unde lipsa de apă limitează producția, se impune amplasarea culturii pe terenurile irigate. În aceste condiții, fasolea pentru boabe se poate cultiva cu bune rezultate atît în cultură principală cît și în cultură dublă, după orz de toamnă sau chiar după grîu de toamnă. Executînd semănatul în ultimele zile din luna iunie sau în primele zile ale lui iulie, fasolea ajunge la maturitate

în prima jumătate a lunii octombrie. Recoltele obținute în aceste condiții au fost de 1500-2000 kg/ha.

4. Extinderea soiei în țara noastră este pe deplin posibilă deoarece cultura găsește condiții de climă și sol deosebit de favorabile pentru realizarea de recolte mari. Ea se va amplasa, deci, pe de o parte în zonele cu asemenea condiții naturale favorabile: centrul Transilvaniei, nordul Moldovei și Cimpia din vestul țării. În sudul țării și în alte zone lipsite de precipitații ea va fi amplasată în condiții de irigare.

Cerințele pe care le manifestă soia față de textură, fertilitate și reacție, permit amplasarea culturii pe o gamă variată de soluri. Trebuie însă evitate solurile prea ușoare, care nu asigură o bună aprovizionare cu apă și elemente nutritive, precum și solurile grele cu exces de umiditate. Cele mai mari recolte se obțin pe terenurile din luncile rîurilor, fertile și mai bine aprovizionate cu apă. Cerințele deosebite față de umiditate impun amplasarea culturii pe formele de relief mai joase, de preferat pe solurile cu aport frecvent.

Comparativ cu alte plante, soia reușește să-și asigure în cea mai mare parte substanțele nutritive din rezerva solului, iar azotul prin intermediul bacteriilor care formează nodozitățile de pe rădăcini. Cu toate acestea, cele mai mari recolte se obțin pe terenurile bine aprovizionate cu elemente nutritive. Pe asemenea soluri, fără îngrășăminte, se obțin recolte de pînă la 2000 kg/ha. Cînd cultura este amplasată pe soluri slab aprovizionate în elemente nutritive devine necesară îngrășarea cu 200-300 kg/ha superfosfat. Soia poate fi cultivată și pe soluri acide calcarizate, dar în acest caz sînt necesare îngrășăminte cu potasiu: 100 kg/ha sare potasică.

Cele mai bune premergătoare pentru soia sînt culturile care eliberează de timpuriu terenul, cum sînt cerealele păioase. Pot deveni bune premergătoare și culturile tîrzii, ca porumbul, sfecla de zahăr, cartoful, dacă s-a executat arătura de toamnă și se asigură o fertilizare corespunzătoare. Nu este indicat ca soia să fie cultivată după culturi leguminoase. Cultura repetată a soiei pe același teren timp de 3-4 ani nu determină scăderea recoltei, dar este recomandabil ca soia să fie folosită ca premergătoare pentru cerealele de toamnă.

Pentru realizarea de producții mari, soia va trebui extinsă mai cu seamă pe terenurile amenajate pentru irigații din Cimpia Dunării. În asemenea condiții, pe solurile cernoziomice printr-o fertilizare corespunzătoare cu azot se pot obține producții de circa 3000 kg/ha.

Deoarece soia este o cultură nouă în țara noastră pe majoritatea terenurilor pe care va fi amplasată în această primăvară, plantele nu vor găsi în sol bacteria specifică și nu vor forma deci nodozități. Se impune deci ca toată suprafața destinată acestei culturi să fie inoculată cu cele mai eficiente tulpini de *Rhizobium* (preparatul Nitragin). Cercetările executate pe principalele tipuri de sol din țară dovedesc că tulpina 69, din care se pot asigura cantitățile necesare prin comandă la Centrul de preparate microbiologice, asigură sporuri de recoltă de soia, față de cultura netratată, de 300-800 kg/ha. Prin inocularea seminței cu nitragin, fără îngrășăminte cu azot sau cu doze mici de azotat de amoniu — 100-150 kg/ha — se obțin recolte de pînă la 2000 kg/ha. În cultură irigată, pe lingă inocularea seminței este necesară îngrășarea și cu 200 kg/ha azotat de amoniu.

Specialiștii Institutului de cercetări pentru cultura cartofului și sfeclii de zahăr-Brașov sînt preocupați nu numai de problemele sporirii producției ci și de continua îmbunătățire a calității cartofilor, în raport cu cerințele consumatorilor. În acest scop, în laborator se efectuează minuțioase observații.

Foto: Gh. COJOCARU

Lucrări de sezon în livada cooperativei agricole din Dragomirești, județul Dimbovița

UN ÎNCEPUT PUȚIN PROMIȚĂTOR

Pe baza studiului întocmit anul trecut, cu privire la dezvoltarea legumiculturii în județul Olt, s-a hotărât organizarea a cinci asociații intercooperatiste legumicole. După ce au fost analizate condițiile existente, s-a stabilit locul unde urmau să fie amplasate — la Slăveni, Drăgănești, Sprincenata, Scornicești și Izbiceni — hotărându-se componența fiecărei asociații precum și obiectivele ce urmau să fie construite: în total 62 hectare de solarii, 6 000 mp de sere-inmulțitor și 24 000 mp de solarii pentru repicat.

Aceste obiective au fost nominalizate, iar construcțiile respective incluse în planul de investiții. Acum, la șase luni de la stabilirea obiectivelor amintite, am întreprins un raid în care s-a urmărit modul cum au fost finalizate hotărârile luate. Cu această ocazie am putut constata că din cele cinci asociații intercooperatiste legumicole prevăzute, s-a constituit doar una — cea de la Drăgănești. Alte două cooperative, Slăveni și Sprincenata, s-au angajat să-și organizeze singure fermele specializate cuprinzând câte un solar tip, pe o suprafață de 10 hectare, împreună cu anexele respective — 1 000 mp de seră înmulțitor și 4 000 mp de solar încălzit pentru repicat. Iată deci că planul propus inițial și pe baza căruia în județ urmau să se producă importante cantități de legume-marfă destinate constituirii fondului central, suferă, de la bun început, modificări substanțiale, total nedorite.

Să vedem, însă, care este situația acolo unde activitatea totuși a început. Am vizitat, în acest scop, cele trei unități amintite. Urmărind graficul de execuție, care menționa terminarea construcțiilor până la 31 decembrie 1969, ne așteptam să vedem obiectivele în stare de funcționare. Dar nu s-a întâmplat așa. Începerea cu mare întârziere a lucrărilor de construcție și lipsa u-

nor materiale au decalat mult termenele de punere în funcțiune a obiectivelor amintite.

Ne aflam în primele zile ale lunii februarie la sediul asociației din Drăgănești, la care participă cooperativele din Drăgănești și Comani. Centrala termică era construită. Dar îi lipseau ușiile, ferestrele metalice și — a se reține — pompele cu ajutorul cărora urmau să se vehiculeze apa caldă spre spațiile de producție. În același timp, sera-inmulțitor în care trebuia să fi încolțit sămânța viitoarelor legume, se

ÎN JUDEȚUL OLT

afla „la pământ”. Trebuia montat scheletul metalic, sudate conductele pentru irigații și încălzire, montate ramele, aduse geamurile și, în final, închis spațiul. Despre solarul pentru repicat nu este cazul să mai amintim, fiindcă în afara montării celor aproximativ 386 de stâlpi, nu s-a făcut mare lucru. Unde se produc deci răsadurile necesare pentru plantarea solarilor? Ne-a răspuns **ing. Ion MĂRGĂRIT**, șeful fermei.

— În răsadnițe. Fiecare din cele două cooperative au semănat pe câte 360 mp. Repicatul îl vom face tot în răsadnițe.

Acest lucru nu numai că nu corespunde tehnologiei preconizate dar, totodată, a produs greutatea cooperativei lor: biocombustibilul de care ele dispuneau a fost utilizat la amenajarea acestor răsadnițe. S-a neglijat astfel producerea răsadurilor necesare culturilor în câmp, proprii.

În final, am avut o discuție și cu

președintele consiliului de administrație al asociației, **Ion BLEAU**. Dinsul ne-a asigurat că „vor ieși primii în câmp cu legumele”. Acesta să fie oare scopul final al primei — și deocamdată unicei — asociații intercooperatiste din județul Olt? Bineînțeles că nu. Dar, în situația în care se află construcția noului solar tip, singura „consolare” rămâne totuși afirmația făcută de Ion Bleau.

Situația de la Drăgănești se repetă aproape identic la Slăveni. Și aici neîntrărea în funcțiune a serei-inmulțitor a generat o lipsă acută de gunoi de grajd, deoarece răsadurile se obțin tot în răsadnițe obișnuite. În cooperativă a luat ființă în acest an și o fermă legumicolă specializată, care dispune de 100 ha de grădină. Din cauza lipsei de biocombustibil, acestea nu i-a mai fost repartizat nici un metru pătrat de răsadniță. Deficitul de gunoi de grajd din unitate — de circa 1 100 tone — pune în pericol realizarea viitoarei producții de legume atât în solar cât și în câmp.

Deficiențele semnalate nu reprezintă la Olt, niște cazuri izolate. Pe județ, deficitul de biocombustibil se ridică la peste 36 000 tone, ceea ce a dus, firește, la nerealizarea a aproximativ 60 000 mp de răsadnițe.

Este necesar ca, în aceste zile, organele agricole județene să acționeze mai energic. Pe deoparte, ele trebuie să urmărească îndeaproape modul în care se materializează toate obiectivele legumicole planificate și în special, spațiile destinate repicării și solarilor. Pe de altă parte, este necesar să se depișteze surplusul de biocombustibil existent la unele cooperative pentru a fi repartizat unităților deficitare. Numai astfel se pot preîntîmpina o serie de consecințe cum ar fi imposibilitatea repicării răsadului, lucru care ar deprecia calitatea acestuia, sau obținerea lui cu întârziere, ceea ce ar influența negativ atât calitatea producției cât și realizarea pretului de cost.

Timpul este destul de înaintat, de aceea organele agricole județene și consiliile de conducere din cooperative trebuie să ia în mod operativ cele mai eficiente măsuri pentru a asigura la vreme și în bune condiții producția de legume a anului 1970.

C. STĂNESCU

Deșeurile fabricilor de ulei — surse utile de bio — combustibil

În zonele mari cultivatoare de legume și, în special, în zonele preorășenești, cantitățile de gunoi de grajd devin, de multe ori, insuficiente. Căutând noi surse de biocombustibil, țărării cooperatori din bazinul legumicol Vidra-Crețești, județul Ilfov, folosesc cu foarte bune rezultate deșeurile de la fabricile de ulei de floarea-soarelui: coji, praf oleaginos etc.

Sursa de energie calorică a acestor materiale este cu atât mai mare cu cât conținutul în grăsimi este mai ridicat.

Se știe că prin oxidarea grăsimilor se eliberează 9,4 Kcal față de 4,1 Kcal cât se eliberează prin oxidarea fiecărui gram de glucide și proteine. Aceste deșeurii mai conțin circa 2 la sută grăsimi, care au un potențial energetic destul de ridicat.

Toate aceste materiale se păstrează în magazii, șoproane sau afară, dar bine învelite cu polietilenă, până în momentul întrebuințării. Se pot folosi fie coji, în amestec cu praf oleaginos, fie coji utilizate inițial ca așternut la păsări, fie numai praf oleaginos și deșeurii de la curățirea instalației de fabricare a uleiului.

Fiecare din aceste materiale s-a utilizat singur, în straturi de diferite grosimi peste care s-a așternut amestecul de pământ sau în straturi alternând cu gunoi de grajd proaspăt. Într-un singur caz deșeurile de la fabrica de ulei s-au așezat într-un șanț trasat prin mijlocul patului cald, acoperindu-se cu un strat subțire de gunoi proaspăt și apoi cu amestecul de pământ.

Înainte de folosire, deșeurile se umezesc bine cu 70-75 la sută apă. Deoarece aceste materiale produc temperaturi de peste 45—50°C, în special dacă se folosesc deșeurii care conțin încă multe resturi de miez, ele nu se așează în platformă de preîncălzire ci direct în patul cald. După 3-4 zile, când temperatura se ridică la peste 40°C, se așterne pământul și apoi după încă 2-3 zile, când temperatura devine relativ constantă, se poate semăna.

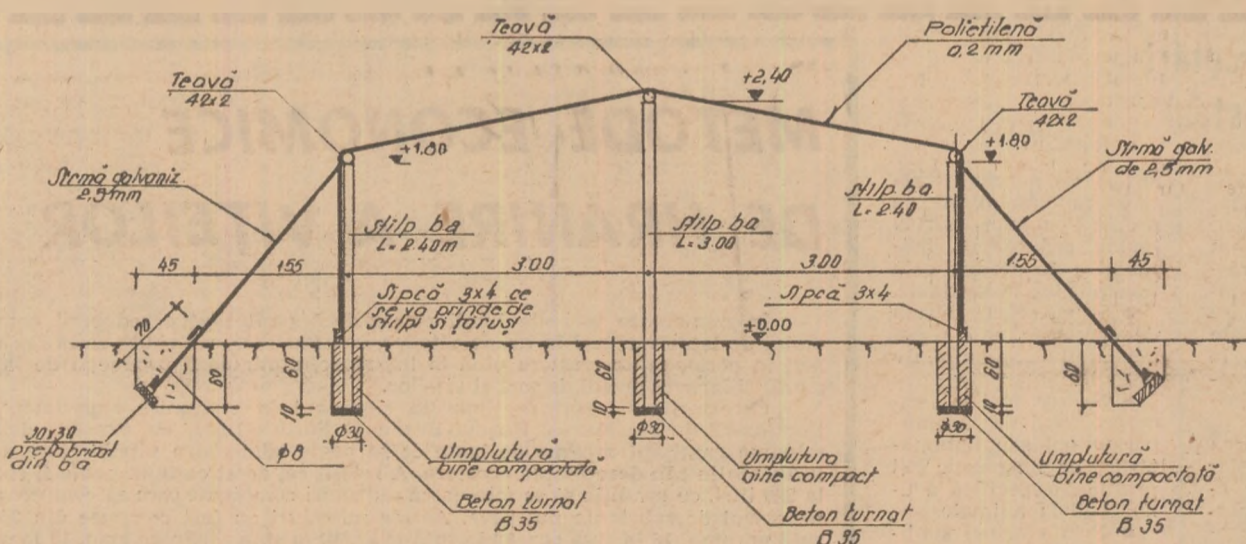
În cazul când se folosesc numai deșeurii, grosimea stratului nu trebuie să depășească 20-25 cm, pentru că altfel se produc temperaturi prea ridicate ce distrug plantele. Dacă se utilizează și gunoi proaspăt, stratul de deșeurii, de 10-15 cm grosime, se așează între două straturi, de câte 10-15 cm grosime, de gunoi de grajd proaspăt, neîntrat în fermentație, peste care se pune amestecul de pământ. Fermentația declanșată întâi în deșeurii se transmite și în straturile de gunoi de grajd. Împreună, ele mențin o temperatură suficientă pentru creșterea răsadului timp de 35-40 de zile, după care deșeurile de floarea-soarelui apar complet uscate. Dacă mai este nevoie de căldură de jos, spre primăvară, aceste straturi se pot uda cu apă clăduță pentru a provoca și fermentarea părților rămase nedecompușe.

Aceste deșeurii mai pot servi și la încălzirea pământului în adăposturile de polietilenă. După folosirea lor în paturile calde, deșeurile se pot administra, în amestec cu alte resturi organice, ca îngrășămint. Tot în acest scop se mai pot folosi, cu bune rezultate, deșeurile de la bazele de recepție, de la întreprinderile de condiționare a plantelor medicinale și deșeurile de la unele unități ale Ministerului Industriei Ușoare.

Considerăm că o coordonare, pe plan central, a dirijării acestor deșeurii către unitățile agricole din imediata apropiere, ar degreva unitățile prelucrătoare de sarcina de a găsi deșeurile pentru evacuarea lor, iar unitățile agricole ar beneficia de un material biotermogen valoros și ieftin.

Ing. Vasile POPESCU
comuna Vidra,
județul Ilfov

SOLAR PENTRU ÎNCOLȚIREA TUBERCULILOR DE CARTOF

Solarul prezentat în schița alăturată este destinat încolțirii tuberculilor de cartof înainte de însămânțare. Pentru construirea lui sunt necesari: stâlpi de beton de 2,40 m lungime (16 buc.); stâlpi de beton de 3,00 m lungime (8 buc.); ciment (60 kg.); polietilenă (260 m.p.); oțel beton (6 kg.); sîrmă galvanizată de 2,5 mm diametru (150 ml); șipcă de lemn ecarisat de 4x3 (0,06 m.c.); piese pentru ancorare din beton armat (16 buc.); balamale (16 buc.); teavă 42/2 (140 ml); Costul total al unui astfel de solar se ridică la circa 5 000 lei (40 lei/mp).

Obiectivul principal în creșterea vacilor îl constituie obținerea unei producții de lapte cât mai mari, de calitate bună și la un preț de cost cât mai redus. Mărirea producției de lapte se poate realiza prin sporirea efectivului de vaci, dar mai ales prin ridicarea producției individuale, aceasta asigurând reducerea prețului de cost al laptelui și, respectiv, creșterea eficienței economice.

Până la introducerea controlului producției, aprecierea valorii productive a vacilor se făcea după conformația corporală sau numai după anumite semne exterioare — așa-numitele „semne ale laptelui“, neglijându-se faptul că producția de lapte este un element complex, o rezultantă a activității organismului — ca un tot unitar — în interdependența sa cu condițiile de mediu și baza ereditară.

Mărirea producției de lapte constituie criteriul cel mai important în aprecierea vacilor de lapte. Chiar și în fermele de elită, care au ca sarcină principală producerea și livrarea de reproducători, în special masculi, aprecierea după calitatea descendenței este precedată de aprecierea după producție.

În lucrările de selecție, ca și în procesul de exploatare, interesează o serie întreagă de elemente care furnizează indicații asupra valorii productive a taurinelor de lapte. Dintre acestea, strins legate de controlul producției sînt: **cantitatea și calitatea laptelui, constanța lactației, intervalul dintre fătări, aptitudinile la mulsul mecanic.**

Controlul producției de lapte este mijlocul prin care se obțin rezultate bune și sigure în ameliorarea și exploatarea taurinelor. El este un criteriu de apreciere destul de exact și obiectiv, care folosește unități de măsură universal valabile (kg sau litri), oferind indicații suficiente de certe despre valoarea de lapte necesară pentru prepararea a 1 kg smîntînă (în lapte smîntînit rămîne 0,1 % grăsime)

RĂSPUNDEM CITITORILOR:

Controlul producției de lapte la taurine

La propunerea făcută de cititori ai revistei „Agricultura“, de a publica un articol pe tema „Controlul producției de lapte la taurine“, i-am solicitat pe ing. Mircea PĂTRAȘCU, director și Aurel ALEXOIU, inginer șef, de la Centrul republican de selecție. Le dăm cuvîntul:

doilea război mondial, controlul oficial al producției a fost reluat în anul 1958, odată cu înființarea centrelor de selecție și s-a extins an de an. În 1969, a fost supuse controlului circa 200 000 de vaci din cele mai valoroase efective, sub raportul rasei și capacității productive, din unitățile agricole socialiste furnizoare de material de prăsilă, ca și din unele gospodării personale ale țăranilor.

Indiferent însă dacă sînt sau nu cuprinse în controlul oficial al producției, toate fermele de vaci ale unităților a-

Controlul cantitativ global este indicat și se practică în fermele de exploatare cu sarcina principală de a livra laptele ca producție-marfă. El presupune înregistrarea cantității de lapte obținută pe mulgător, grajd, brigadă sau fermă, la fiecare mulsoare și în total pe zi, în decursul unui an. Pe baza datelor furnizate de controlul cantitativ global se pot stabili atît producția medie pe vacă furajată, care reflectă aspectul economic al activității productive, cît și producția medie pe vacă în lactație, care ilustrează valoare zootehnică a efectivului din ferma respectivă.

Procentul de grăsime al smîntînii	Procentul de grăsime al laptelui integral							
	3,5	3,6	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,2
28	8,73	8,48	8,25	8,02	7,81	7,61	7,42	7,24
30	8,79	8,54	8,30	8,08	7,86	7,66	7,47	7,29
32	9,38	9,11	8,85	8,62	8,39	8,17	7,97	7,78
35	10,26	9,97	9,69	9,43	9,18	8,94	8,72	8,51
40	11,73	11,40	11,08	10,78	10,50	10,23	9,97	9,73

loarea însușirilor urmărite în selecție la un individ, o populație sau o rasă. În același timp, datele obținute se pretează la prelucrări și analize statistico-matematice în scopuri științifice.

Pentru ca datele controlului de producție să fie recunoscute ca date oficiale, valabile atît în interesul țării, cît și peste hotare, pe lângă necesitatea respectării anumitor condiții tehnice și metodologice prevăzute prin instrucțiuni și convenții, acesta trebuie să fie efectuat de un organ oficial, obiectiv și imparțial. În țara noastră, controlul oficial al producției este executat de centrele de reproducție și selecție, rețea unică de stat, încadrată cu personal tehnic de specialitate și dotată cu laboratoare, aparatură și instrumentarul necesare desfășurării lucrărilor și conducerii evidenței.

Valoarea animalelor supuse controlului de producție și a descendenților acestora este atestată prin acte oficiale, pe baza cărora crescătorii beneficiază de anumite avantaje în procesul de vînzare-cumpărare.

Introdus cu cîteva decenii în urmă, de către sindicatele de creștere, dar întrerupt complet în timpul celui de-al-

gricole socialiste au obligația de a urmări producția de lapte, prin așa-numitul **control intern sau de fermă**, efectuat de personalul propriu.

În condițiile noii orientări în creșterea taurinelor — reglementată prin Ordinul nr. 230 al M.A.S. — cînd **reținerea pentru prăsilă a întregului efectiv de vițeale constituie un imperativ major**, controlul producției la prima lactație a devenit un criteriu de bază în aprecierea calității femelelor, care urmează să fie oprite pentru completarea și sporirea continuă a mătcii.

Controlul producției constituie, totodată, un ajutor prețios în aprecierea mersului și ritmului ameliorării efectivului, precum și în lucrările de planificare a producției de lapte — la calcularea producției probabile — în stabilirea modului de realizare a sarcinilor de plan și retribuiții ingrijitorilor-mulgători, în descoperirea deficiențelor și neajunsurilor existente în procesul de producție din fermă.

În funcție de scopul urmărit și de modul în care se execută, se disting două feluri de control cantitativ și calitativ al producției de lapte: **global și individual.**

Controlul cantitativ individual este obligatoriu în fermele producătoare de material de prăsilă și la toate vacile primipare din oricare fermă, acesta fiind singurul mijloc de cunoaștere a capacității productive a fiecărei vaci, necesar în lucrările de selecție. Acest control se poate executa zilnic sau periodic. Cel zilnic este destul de precis, dar costisitor și greoi, necesitînd un mare volum de muncă pentru înregistrarea zilnică, pe mulsoare, a producției de lapte a fiecărei vaci în parte, pe toată durata lactației, fapt pentru care nu este recomandat decît în anumite ferme. Controlul individual periodic este mai ușor de aplicat și oferă date îndeajuns de certe pentru a servi în lucrările de selecție. Intervalul de timp la care se execută — **perioada de control** — este stabilit, în medie, la 28 de zile. Ziua de control se stabilește exact la mijlocul perioadei, cantitatea de lapte obținută în ziua de control (de la toate mulsoarele pe timp de 24 ore) fiind considerată ca medie pentru întreaga perioadă de control.

Acest procedeu este folosit și de centrele de reproducție și selecție pentru controlul oficial al producției de lapte.

Producția de lapte pe perioada de control se calculează prin înmulțirea cantității mulse în ziua de control cu numărul de zile din care se compune perioada, respectiv 28 zile, iar producția cantitativă pe lactație se stabilește prin însumarea cantităților înregistrate la toate perioadele de control.

Ziua de control, stabilită pentru fiecare perioadă, trebuie respectată. Controlul producției se face pe toată durata lactației, indiferent de mărimea acesteia, calculîndu-se pe an și pe lactație totală, însă în mod special pe primele 305 zile considerate ca durată medie a unei lactații normale (dacă la aceasta se adaugă repaosul mamar, socotit în medie, de 60 de zile, se acoperă un an calendaristic). Lactațiile mai scurte ale unor vaci, dacă nu sînt determinate de cauze patologice, se iau în considerare numai cînd totalizează cel puțin 260 zile, socotîndu-se lactații normale.

Controlul calitativ al producției constă în determinarea conținutului în principalele componente ale laptelui: grăsime, proteină, lactoză etc. Cum însă conținutul de grăsime este elementul principal care caracterizează calitatea laptelui, în practică, prin controlul calitativ al producției se înțelege aproape numai determinarea procentului de grăsime.

Determinarea conținutului de grăsime din lapte se face după metoda acido-butirometrică Gerber.

Controlul calitativ global constă în determinarea conținutului mediu în grăsime al laptelui muls, fie de la vacile îngrijite de către un mulgător, fie de la toate vacile dintr-un grajd sau fermă. Analiza se face pe o probă medie de lapte, luată din toate bidoanele, în mod proporțional cu cantitatea de lapte pe care o conține fiecare. Controlul global este caracteristic fermelor de producție (exploatare) și se execută odată cu predarea laptelui la centrele de colectare. El este obligatoriu și datorită faptului că recepționarea oricărei cantități de lapte se face în raport cu procentul de grăsime, recalculat în lapte standard (cu 3,5 la sută grăsime).

Pentru transformarea unei cantități de lapte cu un anumit procent de grăsime în lapte standard se folosește formula:

$$Lst = Cl \times p/P, \text{ în care}$$

Lst = lapte standard (în litri); Cl = cantitatea reală de lapte (în litri); p = procentul real de grăsime al cantității respective de lapte, iar P = procentul de grăsime al laptelui standard (= 3,5 la sută).

Folosind datele prezentate în tabelul alăturat — coeficienții de transformare a laptelui în smîntînă, în funcție de procentul de grăsime al laptelui și al smîntînii — se poate verifica operativ exactitatea calculului în acțiunea de predare-preluare a produsului.

Controlul calitativ individual este singurul procedeu care poate furniza datele necesare selecției individuale. Acesta se execută numai periodic, odată cu controlul cantitativ, din aceleași considerente economice și tehnice.

Procentul de grăsime determinat pe baza probei medii de lapte de la toate mulsoarele zilei de control se consideră drept medie pentru toată perioada de control la care se referă, ca și în cazul controlului cantitativ.

Pentru problemele de tehnică propriu-zisă a controlului cantitativ și calitativ al producției de lapte și cele referitoare la organizarea, aparatură, instrumentarul, reactivii și materialele necesare, precum și la evidențele ce se conduc, literatura de specialitate prezintă date suficiente.

Angajamentul Institutului de cercetări veterinare și biopreparate „Pasteur“

Colectivul Institutului de cercetări veterinare și biopreparate „Pasteur“ a realizat în întregime atît sarcinile prevăzute în planul de cercetare și producție pe anul 1969, cît și angajamentele pe care și le-a luat.

În cadrul principalelor sarcini ce revin institutului — apărarea sănătății animalelor, îmbunătățirea situației sanitare-veterinare a septelului — activitatea de cercetare și producție va avea ca obiective principale realizarea de biopreparate folosite împotriva bolilor epizootice cu mare difuzibilitate și pondere economică însemnată (inclusiv implicații în relațiile econo-

mice externe), de mijloace și metode de combatere a bolilor produse de germeni condiționați patogeni, cu largă răspîndire, a celor mai importante boli parazitare și a bolilor determinate de cauze complexe, în special în unitățile zootehnice de tip industrial

● Prin valorificarea rezultatelor cercetărilor se vor obține efecte economice (producții peste plan, economii la prețul de cost, reducerea importului etc.), în valoare de aproximativ 2 milioane lei. Printre cele 9 teme pe care institutul își propune să le realizeze peste plan se numără cele privind mărirea productivității la prepararea unui vaccin

antipestos porcîn, creșterea randamentului la prepararea unor seruri imune, reducerea cheltuielilor de producție la vaccinurile hidroxidate.

● Se va scurta durata de cercetare a 7 teme, însumînd aproximativ 600 zile.

● Se vor realiza microproducții de biopreparate noi sau îmbunătățite, de diagnostic și profilaxie specifică a unor boli la animale.

● Prin eforturi suplimentare în afara sarcinilor de plan, institutul va acorda asistență tehnico-științifică solicitată de unitățile agricole socialiste, prin stabilirea diagnosticului și recomandarea celor mai eficiente măsuri de prevenire și combatere.

METODE ECONOMICE DE HRĂNIRE A VIȚELOR

În numeroase țări ale lumii se studiază posibilitatea reducerii consumului de lapte integral în hrana vițelilor, consum care, ridicîndu-se la cca 400 litri în perioada de creștere pînă la înțarcare, diminuează producția de lapte marfă și încarcă prețul de cost al vițelilor.

Cercetările întreprinse timp de cinci ani la stațiunile experimentale Bonțida-Cluj, Tg. Mureș, Rușetu-Buzău și Săftica-Ilfov, au urmărit determinarea cantității minime de lapte ce se poate administra vițelilor fără a se influența în rău dezvoltarea acestora. A reieșit că, acest consum poate fi redus la 220 litri, cu condiția să se folosească nutrețuri combinate care să compenseze necesarul de substanțe nutritive. Aceste nutrețuri au fost compuse din 25 la sută porumb, 15 la sută orz, 30 la sută ovăz, 10 la sută tărîțe de grâu, 15 la sută șroturi de soia, 3 la sută drojdie furajeră și 2 la sută amestec mineral, totalizînd 1,03 unități nutritive pe kg de nutrețuri combinate. Cu această rație, vițelii din lotul de experiență de la Stațiunea Rușetu au înregistrat un spor de creștere în greutate cu 13 la sută mai mare decît cel obținut la lotul martor, hrănit cu 380 litri lapte integral și 900 litri lapte smîntînit. S-a constatat, de asemenea, că înțarcarea timpurie, la 135 zile a vițelilor este economică și influențează favorabil creșterea în greutate față de metoda înțarcării la 180 de zile.

**Hrănirea
și îngrijirea
oilor gestante**

Trebuie să accentuăm faptul că în perioada a doua de gestație, în care se află acum majoritatea oilor, fetusul are cea mai mare intensitate de creștere. De aceea, hrănirea oilor mame trebuie să ne preocupe în mod deosebit. După datele obținute de laboratorul de ovine al Stațiunii experimentale Valul Traian — Constanța fetusul, în primele 60 de zile de gestație, crește până la 60 g, la 90 de zile realizează 650 g, iar în ultimele două luni de gestație, până la 5-6 kg, cit reprezintă greutatea de fătare. În perioada a doua de gestație, creșterea rapidă se datorește modificării compoziției chimice a fetusului, care devine mai săracă în apă, dar mai bogată în substanță uscată:

Paralel cu creșterea fetusului, tot în această perioadă, oile gestante acumulează rezerve de substanțe nutritive în organism — substanțe proteice, săruri minerale, vitamine — pentru perioada de lactație, când tubul digestiv nu poate înmagazina atâtea nutrețuri de câte ar fi nevoie pentru producerea laptelui.

Pentru a se obține miei sănătoși, cu o dezvoltare normală la naștere, oile trebuie să realizeze în perioada de gestație o anumită greutate corporală. Pe baza datelor obținute pe turma Merinos de Palas, oile mame, rațional hrănite, realizează, în primele 90 de zile de gestație, un spor de 5 kg, la sfârșitul gestației, 12-14 kg, iar oile cu gestație generală, 16-18 kg. Experiențele întreprinse în alte țări au demonstrat că oile hrănite rațional în ultimele 90 de zile de gestație au fătat miei în greutate corporală de 5,5 kg, au avut ugerul bine dezvoltat și o producție ridicată de lapte, în cit miei, la 90 de zile au realizat o greutate corporală de 30 kg. În schimb, oile hrănite săracios au fătat miei cu o greutate corporală de 2,8 kg cu buclaj atipic, lână rară iar la 90 de zile au cântărit numai 17,5 kg. Prin urmare este evident că pentru obținerea unor miei bine dezvoltați, cu lână deasă și buclaj caracteristic rasei, pentru ca oile să dea lapte suficient, iar lână să fie de calitate superioară, trainică, fără stangulări, oile gestante trebuie hrănite rațional, pe stări de gestație, cu rații furajere echilibrate și complete în substanțe proteice, săruri minerale și vitamine. În această perioadă, rația furajeră a oilor trebuie să fie formată din fân de borceag, lucernă, nutreț murat, sfeclă furajeră și nutrețuri grosiere, care se administrează tocate și sarurate sau melasate. Este necesar ca rația să fie completată cu 0,300-0,500 kg amestec de concentrate, în funcție de rasă, starea de întreținere a oilor și sarcina de producție. O atenție deosebită se va acorda calității nutrețurilor, care trebuie să fie sănătoase, neînghețate și nemucegăite, pentru a preveni tulburările digestive și avortul.

În ce privește adăparea, se recomandă ca oile să aibă în permanență apă la dispoziție, în saivan. În unitățile care nu dispun de instalațiile necesare, oile se adapă de două ori pe zi, după tainul de dimineață și cel de prinz. O grijă deosebită trebuie să acordăm mișcărilor oilor, care trebuie să facă

**STAȚIUNEA EXPERIMENTALĂ
VALUL TRAIAN RECOMANDĂ:**

**MĂSURI PENTRU
BUNA DESFĂȘURARE A
FĂTĂRILOR LA OVINE**

Ne aflăm într-un sezon în care, în cele mai multe zone ale țării, oile se găsește în gestație avansată sau în plină perioadă de fătare. De măsurile pe care le luăm în aceste zile depinde, în bună parte, sănătatea și dezvoltarea ulterioară a mieilor precum și producția de lapte a oilor. Având în vedere că și în creșterea oilor se manifestă tendința de specializare, de creștere intensivă a unor efective mari de animale, posibilitățile de imbolnăvire a oilor în gestație și a mieilor la naștere sînt mult mai mari. De aceea, trebuie luate din timp unele măsuri de preîntîmpinare, pentru a reducînd pe cit posibil pierderile să obținem un număr cit mai mare de miei. Practic, în această perioadă măsurile care se iau în fermele de ovine vizează două obiective principale și anume: hrănirea și îngrijirea oilor gestante și creșterea și îngrijirea mieilor.

parte integrantă din programul zilnic. Pentru a-și păstra sănătatea, pofta de mîncare și să fete ușor, oile trebuie să facă zilnic două ore de mișcare, în apropierea saivanelor.

**Îngrijirea mieilor
după fătare**

După fătare, mieii, cu deosebire cei din rasele ameliorate, sînt destul de plăpînzi și au o parte din funcțiile de bază ale organismului, incomplet dezvoltate pentru adaptarea la noile condiții ale mediului exterior. De aceea, pentru ca această adaptare să se facă ușor, fără șocuri, trebuie luate, din timp, o serie de măsuri. În partea cea mai călduroasă, uscată, luminoasă și fără curenți a saivanului se vor amenaja boxe sau despărțituri pentru fătare, în care se aștern paie curate. În saivanul mieilor, temperatura trebuie să fie 12-15°C. Îndată după fătare, mielului i se taie cordonul ombilical la 5-8 cm de la abdomen, se scurge restul de sînge, se pensulează cu tinctură de iod și apoi se lasă să-și lîngă oala. Se duce apoi în boxa de fătare, unde se ține, după caz, 1-3 zile, pînă se întărește, se obișnuiește cu mama lui și se învață să sugă. La un sfert de oră după fătare, dacă mielul nu sugă singur, se alăptează forțat cu colos-

tru, acesta jucînd un rol multiplu în organism (aliment, medicament, purgativ, imunizant etc). La 24 ore după fătare, după ce mielul s-a uscat, se cîntărește, se bonitează și se individualizează. Pentru ca mieii să se dezvolte cit mai bine, după perioada de creștere în boxă ei se cresc în cîrduri. De la vârsta de 3 la 8 zile, mieii cruzi se cresc în grupe de 15-20 de oi și 20 de miei, de la 9 la 15 zile, mieii mijlocași se cresc în grupe de 40-50 de oi și 40-50 de miei, iar de la 16 la 30 de zile, mieii sbrutați, grupul se mărește de la 50 la 100 de oi și miei.

Oile care fată miei gemeni se cresc în cîrd separat, acestea urmînd să primească un supliment de 0,200-0,300 kg de concentrate, față de oile cu fătări simple.

Pentru ca mieii să se obișnuiască cit mai de timpuriu cu hrana și să se dezvolte normal, de la vârsta de 10 zile li se pune la dispoziție, în ocoale separate, fîn de lucernă de calitate foarte bună și uruială fină de porumb și ovăz în părți egale și cu un adaos de 2 la sută cretă furajeră. Pentru unitățile care dispun de o bază furajeră corespunzătoare, recomandăm următorul amestec pentru hrana mieilor: uruială de ovăz fincernută 32 la sută, uruială fină de porumb 60 la sută, lapte praf 7 la sută, zoofort 1 la sută.

O deosebită atenție este necesar să se acorde trecerii de la un furaj la altul, trecere care se face treptat, pentru a se da posibilitate formării florei ruminale, capabile să prevină intoxicațiile alimentare, enterotoxiemiile etc.

**Prevenirea
imbolnăvirilor**

Curățirea și dezinfecția saivanelor, cu 2-3 săptămîni înainte de începerea fătărilor, este prima și, în același timp, principala măsură care se ia pentru prevenirea imbolnăvirilor. Dintre cele mai frecvente boli care apar în această perioadă amintim, în primul rînd, avortul, care poate fi provocat, în cazuri sporadice, de lovirea și strivirea oilor la uși, grătare etc., adăparea cu apă rece, hrănirea cu furaje mucegăite sau înghețate. Mult mai grav este avortul în masă datorită alimentației insuficiente și sărace în proteine, vitamine, săruri minerale, cînd se produc fătări premature, cu miei neviabili. De asemenea, avortul datorit microbului *Brucella ovis*, listeriozelor sau altor virusuri, în urma cărora se produc pierderi mari de miei.

În fermele în care oile se hrănesc mult prea abundent, cu furaje bogate în substanțe proteice — mazăre, șroturi etc. — fără să facă mișcare, cele cu gestație generală sînt afectate de o boală de nutriție numită cetoză (bijbiială) boală care duce la moartea animalului. Pentru prevenirea acestei boli se recomandă ca, în rația oilor să se introducă fîn și furaje dulci ca sfecla, uruiala de porumb etc. și să se practice mișcarea în aer liber 2-3 ore pe zi.

În cazul în care iarna și primăvara sînt ploioase, iar așternutul și padocul oilor este umed și murdar, oile pot căpăta schiop, boală care produce pierderi economice mari prin scăderea producției de lapte și lînă și slăbirea oilor. Pentru prevenirea acestei boli se recomandă ca așternutul din saivane și padocuri să fie întreținut în permanență uscat și curat, iar oile să se treacă zilnic printr-un bazin de ciment sau o tavă de tablă, așezată la ieșirea din saivan, în care se află un amestec de apă și var stins (o jumătate de căldare de var la 100 litri de apă).

După fătare, oile se imbolnăvesc adesea și de mamită, fie datorită creșterii împreună a oilor care au fătat de curînd, cu cele care au fătat de mai mult timp. Cum primele din ele au o cantitate mare de lapte, pe care n-o pot suga mieii cruzi, acestea sînt supte de mieii mai mari, mieii „hoți”, care strivesc sfîrcul deschizînd o poartă de intrare a bacteriilor din așternut. Pentru prevenirea acestor mamite se recomandă să se păstreze așternutul curat, iar oile care au fătat să se grupeze pe categorii cu miei cruzi, mijlocași și sbrutați.

Trecute succint în revistă, aceste cîteva măsuri — o parte doar din arsenalul măsurilor zootehnice și sanitar-veterinare — aplicate la timp în activitatea practică își pot aduce o contribuție însemnată în acțiunea de sporire a efectivelor de ovine, la reducerea pierderilor, la creșterea și păstrarea în viață a unui număr cit mai mare de miei.

Dr. Savu TIMARIU
la Stațiunea experimentală
Valul Traian — Constanța

**PE MARGINEA
ARTICOLELOR
PUBLICATE**

**ZOOTEHNIA MODERNĂ
SPOREȘTE ATRIBUȚIILE
LABORATOARELOR
VETERINARE**

Inițiativa redacției săptămînalului „Agricultura” de a insera în paginile sale „discuții la masa rotundă pe tema: Apărarea sănătății animalelor” — nr. 4/364 din 29.1.1970, o consider deosebit de utilă și binevenită, alături de invitația pe care o face cititorilor săi de a-și expune unele opinii, în legătură cu această problemă.

Răspund acestei invitații, atît ca medic veterinar de laborator — deci direct interesat în tema dezbătută — cit și ca vechi abonat al revistei.

Intr-adevăr, procesul de intensificare a zootehnicii care, începînd cu acest an, este marcat de extinderea noilor forme de organizare ale acesteia în fermele cooperativelor agricole, determină o modificare a concepției și a conținutului activității sanitar-veterinare. Existența unor ferme de tip industrial, deci a unor aglomerări mari de animale, în care concepția tradițională de alimentație și adăpostire a fost înlocuită prin sisteme moderne, ridică aspecte noi și variate în patologia veterinară.

În aceste condiții, metodele de profilaxie și combatere a bolilor infecto-contagioase capătă un conținut nou, fiind legate, în special, de existența unor boli cu caracter insidios, cronic. Acest fapt determină o atenție deosebită asupra circulației animalelor, a carantinei profilactice — în situația introducerii unor noi efective în fermă.

Apar însă aspecte noi, legate de imbolnăviri și pierderi provocate de cauze nespecifice, carențe alimentare, mineralo-vitaminice, toxicoze, condiții de microclimat etc., deci particularități ce diferă de la o unitate la alta și a căror necunoaștere poate duce la pierderi ce le întrec cu mult pe cele provocate datorită imbolnăvirilor din cauze strict specifice.

Într-un asemenea context, sarcinile laboratoarelor veterinare devin deosebit de complexe, ele trebuind să intervină eficient în apariția unor astfel de cazuri, să dea soluții cit mai corespunzătoare și rapide, intervenînd în procesul de normalizare a producției.

Pentru ca laboratoarele veterinare județene să răspundă nevoilor unei zootehnii moderne, pentru ca aceste unități să meargă în pas cu cerințele producției, se impun, cred, o reconsiderare a rolului lor, o precizare a sarcinilor lor.

Dacă pînă în prezent, în aceste unități și-au desfășurat activitatea secții de bacteriologie, boli parazitare, imunologie și control al alimentelor, activități de o deosebită importanță, atît pentru economia animală cit și în activitatea de prevenire a bolilor transmisibile la om, a imbolnăvirilor ce se pot produce prin produsele alimentare de origine animală, consider că, în etapa actuală, ele nu mai pot face față sarcinilor, intrucît bolile de nutriție, toxicozele, particularitățile de microclimat, care se manifestă în prezent în combinate și ferme, reclamă un diagnostic complex, pe care nu-l mai pot asigura un specialist sau doi. Nu mai este posibil să se facă față multiplexelor probleme ce le ridică producția decît prin analiza și corelarea tuturor aspectelor din unitate, începînd cu examenul unei rețete alimentare și terminînd cu analiza atentă a particularităților epizootologice ale acesteia.

În orice profesiune, specializarea a fost impusă de procesul de modernizare. De aceea, exprimîndu-mi opinia, socotesc că laboratoarele trebuie întărite cu specialiști (medici veterinari și biochimiciști) pentru a putea aborda, cit mai repede problemele de toxicologie și de boli de nutriție.

Un specialist bun are nevoie de un timp îndelungat pentru a se forma, desăvîșirea lui în orice domeniu nu poate înceta însă niciodată. Iată de ce consider că întărirea laboratoarelor cu secții de toxicologie și boli de nutriție este nu numai necesară, dar și de stringentă actualitate.

Cît privește dotarea cu microlaboratoare mobile, care să permită deplasarea operativă de personal și aparatură în teren, acest lucru îl reclamă înseși interesele producției intrucît, în acest fel, atît diagnosticul cit și măsurile se pot aplica cu cel puțin 24 de ore mai devreme.

Dr. Adrian PETCU
șeful laboratorului veterinar
Baia Mare

NU IMPURIFICAȚI APELE!

Folosim adeseori, în scris, sau în vorbire curentă expresia „necesar ca aerul sau ca apă”. Într-adevăr apa constituie unul din elementele indispensabile vieții, avind o multiplă utilizare în numeroase domenii de activitate.

Țara noastră dispune de o vastă rețea hidrografică; resursele râurilor interioare, bunăoară, au fost estimate la un volum mediu anual de peste 33 miliarde de m³. Necesitățile crescînde ale industriei, agriculturii, continua dezvoltare a orașelor și altor centre populate, a activităților social-culturale impun utilizarea cu atenție sporită a tuturor surselor de apă. Specialiștii au ajuns la concluzia că dezvoltarea impetuoasă a economiei noastre naționale va duce la creșterea substanțială a cantităților de apă necesare diferitelor folosințe, cantități apreciate la circa 20 miliarde de m³, la sfîrșitul celui de-al doilea cincinal.

**Este mai ușor
să previi,
decît să combați**

Astăzi, importanța utilizării cît mai raționale a apelor este de necontestat; una din prînghile prin care se acționează în această direcție este prevenirea impurificării apelor de suprafață și subterane, pentru ca ele să corespundă condițiilor de calitate. Deși foarte importantă, această măsură cu multiple implicații economice este uneori lăsată pe plan secundar. Diferitele controale efectuate scot la iveală situații care demonstrează o condamnabilă lipsă de răspundere față de păstrarea calității

apelor. Există, din păcate, mentalitatea că deversarea gunoaielor, resturilor de substanțe chimice sau a altor impurități în riuri sau alte surse n-ar aduce cine știe ce pagube. Realitatea demonstrează însă contrariul. Este mult mai ușor să previi decît să combați impurificarea apelor. Exemple sînt numeroase. Bunăoară, simpla spălare într-un rîu a vaselor în care s-au preparat diferite soluții toxice, de pildă insectofungicide pentru tratamente în vii și livezi, poate duce la otrăvirea apei, în aval, pe distanțe de zeci de km; nu odată s-au înregistrat mortalități la animalele care s-au adăpat din astfel de surse infectate. Mai mult decît atât în cazul unei impurificări, unitățile situate în avalul cursului respectiv sînt nevoite să-și construiască instalații speciale pentru curățirea apei, care necesită de cele mai multe ori cheltuieli foarte ridicate. Ori de cîte ori se produc descărcări masive de ape reziduale, impurificate, suferă în primul rînd flora și fauna din sursele de apă, ajungîndu-se uneori pînă la distrugerea echilibrului hidrobiologic.

Se întîmplă uneori ca și unitățile agricole să contribuie, cu sau fără voia lor, la impurificarea apelor. Se știe că o agricultură modernă se bazează, în măsură din ce în ce mai mare, pe utilizarea substanțelor chimice, fie că este vorba de îngrășăminte cu azot, fosfor sau potasiu, sau de insectofungicide, erbicide și altele. Manipularea sau păstrarea lor necorespunzătoare, aruncarea resturilor de substanțe chimice în cursurile de apă pot duce la situații de genul celei semnalate mai înainte. Practic s-a constatat că prin acumularea diferitelor reziduuri în unele rîuri sau lacuri, se ajunge la situația ca apa respectivă să nu mai poată fi folosită nici pentru consumul populației și nici pentru irigarea culturilor agricole. Așa s-a întîmplat pe Valea Dimbovicului,

în zona Combinatului petrochimic de la Pitești și pe Valea Arieșului; aici, apele reziduale industriale nu au fost suficient de bine epurate, infectînd sursele înconjurătoare.

Situații de acest gen se constată și la unele complexe de creștere a animalelor, îndeosebi a porcinelor. În cazul cînd nu se iau măsurile necesare aceste unități pot constitui adevărate focare de impurificare a surselor de apă, fiecare complex sau combinat echivalînd, ca nocivitate, cu infectarea provocată de un oraș avînd o populație de ordinul zecilor sau chiar sutelor de mii de locuitori.

**Banii s-au cheltuit,
dar utilajele
nu funcționează**

Pentru dotarea complexelor cu instalații de curățire a apelor reziduale s-au prevăzut importante fonduri de investiții. Se observă însă că aceste utilaje, pentru care s-au cheltuit bani grei, nu sînt exploatate așa cum trebuie. La complexul de la I.A.S. Modelu (capacitate circa 150 000 de porcine), de exemplu, s-a constatat, cu cîtva timp în urmă, că instalațiile de epurare nu funcționau — decantorul fiind colmatat iar pompele înfundate. Apele uzate, neepurate, erau evacuate în brațul Borcea. De asemenea, la I.A.S. Brăila apele uzate provenite de la complexul de 100 000 de porcine au fost deversate, neepurate, în sursa de apă învecinată; folosirea acesteia la irigarea culturilor agricole a dus la compromiterea parțială a culturilor.

Se întîlnesc și cazuri cînd instalațiile

de epurare ale unor complexe pentru creșterea animalelor, date în funcțiune, nu au fost terminate, apele uzate fiind evacuate direct în emisarii respectivi. Deficiențele arătate se datoresc și insuficienței personalului necesar exploatarea stațiilor de epurare (I.A.S. Panteimon), lipsei unor componente importante ale instalațiilor (I.A.S. Rătești și Urziceni), defecțiunilor dese, a căror remediere se face cu multă întîrziere — așa cum s-a întîmplat la I.A.S. Deta, care a tîrăgănat înlocuirea electromotoarelor pompelor — și altor cauze.

Ce concluzii se impun? După cum se știe, în perioada următoare construirea complexelor pentru creșterea animalelor, îndeosebi a porcinelor, vor lua amploare atît în întreprinderile agricole de stat, cît și în unele cooperative agricole de producție. Este necesar deci ca încă de la amplasarea viitoarelor obiective să se țină seama de posibilitățile de evacuare a apelor uzate, asigurîndu-se epurarea acestora, la nivelul la care nevoile o cer. De asemenea, specialiștii din cadrul fiecărui oficiu de fond funciar, gospodăria a apelor și îmbunătățiri funciare sînt datori să controleze îndeaproape modul în care sînt întreținute și exploatate stațiile de epurare existente. Se cer din partea organelor D.I.F.G.A., a inspecției de stat a apelor, măsuri mai energice față de cei ce nu protejează sursele de apă, contribuind la poluarea acestora (deversarea diferitelor resturi de îngrășăminte sau insectofungicide, gunoai menajere, reziduuri de petrol etc.).

Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 2496/1969 stabilește sancțiuni importante pentru cei ce se fac vinovați de impurificarea apelor. Prevederile acestei hotărîri trebuie aplicate cu toată strictetea. Mai importantă este însă crearea unui curent de opinie în masa largă de cetățeni, fiind antrenați în această acțiune oameni de profesii cît mai diferite, în scopul prevenirii poluării apelor, imens rezervor de energie și de viață.

Ing. N. FLORIAN

ACTIVITATEA PE BAZĂ DE CONTRACTE — ETAPĂ SUPERIOARĂ ÎN CERCETARE

De la 1 martie a.c. activitatea de cercetare științifică în domeniul îmbunătățirilor funciare, ca și în alte sectoare de activitate, se va desfășura pe baza contractelor cu unități economice și bugetare. Practic în prezent se desfășoară o intensă activitate de definivare a contractelor.

Acțiunea prezintă, după aprecierea mea, multiple avantaje și în ceea ce privește studiile și cercetările în domeniul irigațiilor. Va exista, de ambele părți, o responsabilitate mai mare față de cercetările ce se vor efectua. Cercetătorul se va strădui să dea soluțiile cele mai bune, iar beneficiarul va trebui să aplice rezultatele obținute în urma experiențelor. Am convingerea că, în felul acesta, nivelul cercetărilor imediate și, în special, al celor de perspectivă va crește atît cantitativ cît și calitativ. Cercetarea va putea să găsească cele mai directe căi de organizare a activității experimentale și a cadrelor ajutoare (tehnicieni, muncitori, laboranți), determinîndu-le să desfășoare o muncă mai eficientă. Baza materială, utilajul și aparatura de laborator, vor fi tot mai rațional folosite și întreținute, nu se vor mai stoca materiale și produse chimice fără nici o justificare. Se va întări responsabilitatea în aprovizionarea cu utilaje și materiale.

În cîmpurile experimentale, în stații sau la punctele de sprijin din

C. A. P. sau I. A. S. cercetătorii vor putea folosi mai rațional pămîntul, evitînd risipa de teren. Mașinile agricole vor fi utilizate mai eficient în cadrul parcelelor experimentale, realizîndu-se, la anumite lucrări culturale și observații experimentale, o substanțială mărire a productivității muncii și economii, printr-o mai bună organizare a activității, prin introducerea unor aparate perfecționate.

Prin noua formă de contractare, atît cercetătorul cît și beneficiarul se vor preocupa în măsură mai mare de scurtarea timpului afectat experi-

OPINII

mentărilor, de promovarea rapidă în producție a rezultatelor. De acum înainte și exigența beneficiarilor față de cercetări va crește în mod considerabil, aceasta constituind un factor în plus la sporirea calității studiilor elaborate.

În prezent, o serie de unități centrale din cadrul unor ministere și departamente sînt beneficiare de bază ale cercetărilor noastre pentru rezolvarea unor programe prioritare; va trebui însă, după opinia mea, ca programele de cercetare să îmbrace în viitor și un caracter zonal și local. Cu alte cuvinte, beneficiarii cercetărilor noastre vor fi, în măsură

din ce în ce mai mare, unitățile de producție (I. A. S., C. A. P. etc). În acest fel, se va putea lucra direct cu beneficiarul, crescînd responsabilitatea acestuia față de aplicarea rezultatelor științifice în producție.

Trebuie menționat, de asemenea, că metodologia de întocmire a planului de cercetare este acum cu totul alta, acesta întocmîndu-se pe programe. Astfel se va înălțura paralelismul dintre institute, creîndu-se posibilitatea formării, în cadrul aceluiași institut, a unor colective complexe, cu o diversitate de specialități, care să concure la realizarea programelor respective. Dintre acestea pot fi menționate cele privind extinderea irigațiilor în sistemele mari, cu soluții moderne, ameliorarea terenurilor cu exces de umiditate, punerea în valoare a nisipurilor prin lucrări de îmbunătățiri funciare și altele. Este limpede că în astfel de situații inginerului hidroameliorator, care răspunde de ansamblul problemelor, i se alătură constructorii hidrotehnici, specialiștii în geotehnică și fundații, în hidrolică, agronomi, pedologi, hidrologi, hidrogeologi, electroniști, instalatori etc. La rezolvarea complexelor teme de cercetare participă astfel atît specialiștii de la centru cît și cei din laboratoarele de îmbunătățiri funciare din diversele stațiuni experimentale.

În încheierea acestor rînduri doresc să subliniez că activitatea pe bază de contracte va putea să contribuie efectiv la rezolvarea diverselor probleme pe care le ridică programul de dezvoltare a îmbunătățirilor funciare.

Dr. ing.
Gh. GRICOP
șef de secție
la I.S.C.I.F.G.A.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII

Romagricola

INTREPRINDERE DE STAT PENTRU COMERȚUL EXTERIOR

București — str. Negustori nr. 3,

Tel. 33 78 80 — 14 06 80

EXPORTĂ

- Vinuri îmbutellate și vărsate
- Miere de albine și alte produse apicole
- Ouă și pastă comestibilă de ouă
- Animale de prăsilă
- Taurine vii pentru carne
- Ovine vii și carcase
- Carne de porc Bacon
- Cabaline
- Semințe de cereale, legume și plante tehnice, semințe de plante forestiere, precum și material săditor vitipomicol.

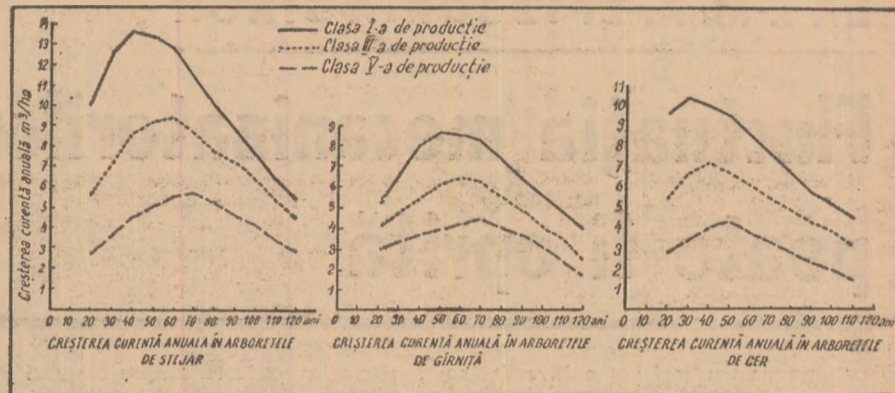
SPECIALIȘTI DIN AGRICULTURĂ !

Unitățile agricole în care lucrați pot beneficia de prețuri avantajoase și de substanțiale prime de export, livrînd întreprinderii „Romagricola” produse care, prin calitatea și nivelul lor de prezentare, sînt competitive pe piața externă.

CERCETĂRILE DEMONSTREAZĂ:

EFICIENȚA ECONOMICĂ A COMBATERII DEFOLIATORILOR LA QUERCINEE

Mărirea eficienței tehnice și economice a măsurilor de dezvoltare a patrimoniului forestier constituie una din principalele preocupări ale științei și practicii silvice, în cadrul căreia se înscrie și activitatea de protecție a pădurilor. Aceasta cuprinde identificarea dăunătorilor și agenților patogeni, cunoașterea modului lor de dezvoltare și manifestare, prevederea apariției în masă, estimarea efectului pe care vătămările produse îl au asupra pădurilor și culturilor forestiere, elaborarea și aplicarea măsurilor de prevenire și combatere.

Fără îndoială că, pentru protecția pădurilor este inutil să se studieze metodele de prognoză, de prevenire și de combatere a unor insecte, numai în aparență păgubitoare. Așa este, de exemplu, cazul unor dăunători care minează frunzele de umbră ale arborilor, sau anumite insecte ce produc gale. Din punct de vedere economic, „atacurile” acestor insecte sînt fără importanță; ele pot interesa pe silvicultori numai în măsura în care arboretele respective îndeplinesc un rol estetic, deosebit, care poate fi afectat de aceste atacuri.

Cu totul altfel se pune problema combaterii agenților dăunători care provoacă uscarea pădurilor sau a cul-

turilor forestiere, și a celor care prin activitatea lor influențează negativ dezvoltarea arboretelor, micșorînd productivitatea lor. Este cazul incendiilor, a insectelor xilofage și de scoarță, a celor defoliatoare, a unor agenți criptogamici ce provoacă putrezirea lemnului.

În țara noastră funcționează, de mai mulți ani, un sistem de depistare a factorilor vătămători și de prognoză a atacurilor principalelor insecte dăunătoare. Acest sistem s-a dovedit eficient mai ales în prevederea atacurilor de insecte defoliatoare, cît și în cazul altor dăunători.

Combaterea insectelor defoliatoare formează obiectul celor mai mari acțiuni de protecție a pădurilor deoarece anual, zeci de mii, uneori chiar sute de mii de hectare sînt dispuse la defoliere, datorită înmulțirii în masă a insectelor Lymantria dispar L., Tortrix viridana L., speciilor de geometride și a altora. Cele mai expuse la defoliere sînt arboretele de quercinee. În pădurile de rășinoase, insectele defoliatoare (Lymantria monacha L.) apar la intervale mari de timp, așa încît arboretele sînt mai puțin expuse atacului.

Necesitatea combaterii insectelor defoliatoare din pădurile de rășinoase este

neîndoielnică, deoarece desfrunzirea totală duce inevitabil la uscarea arborilor. În privința utilității acestei acțiuni în pădurile de foioase există în multe țări rețineri. În cazul defolierii pădurilor de foioase, acestea refăcîndu-și frunzele la cîteva săptămîni după atac, s-a creat impresia că din punct de vedere economic, vătămările nu sînt demne de luat în considerare. Este sau nu îndreptățită această idee?

Cercetări recente întreprinse în țara noastră au dus la concluzia că defolierile provocate de Lymantria dispar au repercusiuni considerabile asupra producției arboretelor de quercinee, efectul manifestîndu-se atît asupra creșterii din anul defolierii, cît și asupra aceleia din anul următor. Calculele făcute arată că, în urma defolierii, pierderea totală de creștere este aproximativ egală (în unele cazuri depășește) cu producția pe un an a arboretelor atacate. Micșorarea creșterilor este mai accentuată în arboretele tinere decît în cele bătrîne, acestea din urmă fiind însă expuse la defolieri mai puternice.

Pornind de la concluziile acestor cercetări și consultînd tabelele de producție pentru arboretele de stejar pedunculat, gîrnită și cer, constatăm că defolieria poate avea ca urmare micșo-

rarea producției (cifrele privesc producția arboretului total, pentru consistență), în cazul arboretelor de stejar cu 2,4 pină la 16 m² pe hectar, în arboretele de gîrnită cu 2,4 pină la 8,7 m² și în cele de cer cu 1,6 pină la 10,6 m² pe hectar, în funcție de clasa de producție a arboretelor și de vîrsta lor.

Urmărind datele prezentate în graficele nr. 1, 2 și 3 rezultă că pierderile cele mai mari se înregistrează în arboretele din clasa I de producție, în perioada în care creșterea curentă anuală este maximă (între 30 și 60 de ani, în funcție de specie și clasă de producție).

Analizînd costul lucrărilor de combatere a insectelor defoliatoare se constată o mare variație a acestuia, în funcție atît de metoda aplicată cît și de tratamentul folosit. În stadiul actual al posibilităților tehnice existente în țara noastră, combaterea eficientă a insectelor defoliatoare se poate face, la un preț redus, prin tratamente chimice. Costul acestora variază, în funcție de utilaje, insecticide, cît și de condițiile de aplicare, între 20 și 80 lei pe hectar. Cele mai convenabile, ca eficacitate și economicitate, s-au dovedit stropirile ultrafine aplicate din avion, folosind insecticide pe bază de DDT (Detox), în amestec cu motorină, Defotox, în amestec și Foretox.

Pierderile mari de creștere provocate de defoliere, în arboretele de quercinee și alte foioase, atestă eficiența economică a lucrărilor de combatere a dăunătorilor respectivi, mai ales dacă se are în vedere costul relativ redus al tratamentelor. Calculele demonstrează că eficiența economică a combaterii insectelor defoliatoare este asigurată în toate arboretele unde se prevăd defolieri totale.

Uneori înmulțirea în masă a insectelor defoliatoare nu provoacă decît desfrunziri parțiale, după care atacul se stinge pe cale naturală, datorită activității factorilor limitativi. Depistarea acestor cazuri și stabilirea oportunității lucrărilor de combatere este mult mai dificilă. În primul rînd este greu de prevăzut dacă după o defoliere parțială — de intensitate slabă sau mijlocie — va urma, în anul următor, o defoliere similară sau chiar mai puternică, deși prin procedeele de prognoză cunoscute se reușește de multe ori să se indice tendința de creștere sau de scădere a populațiilor de insecte. În principiu se consideră justificată combaterea dacă — prin prognoză — se întrevăd tendințe de creștere a populației de insecte. La fel și în cazul cînd defolieria parțială provoacă pierderi de creștere a căror valoare depășește costul lucrărilor de combatere. Aceleași cercetări întreprinse la noi indică o micșorare cu circa 10 la sută a producției arboretelor, în cazul unor desfrunziri care provoacă reducerea cu circa 25 la sută a aparatului foliar. De aici rezultă că și în situația unor astfel de defolieri sînt arboretele (de exemplu cele cu creșterea curentă anuală de peste 8 m³/ha), în care executarea lucrărilor de combatere devine economică (costul acesteia nedepășind 40 lei/ha).

Considerațiile de mai sus se bazează pe cercetările întreprinse în cazul defolierilor provocate de Lymantria dispar. În situația pădurilor predispuse a fi defoliate de alte specii de insecte, care atacă în perioade de timp diferite, este posibil ca pierderile de creștere să nu fie similare. Pentru acest motiv este necesar ca cercetările viitoare să elucideze și acest aspect.

Sursa principală de creștere a producției de lemn o constituie mărirea productivității pădurilor. În acest sens, combaterea dăunătorilor constituie o obligație de prim ordin. Eficiența economică a acțiunilor menționate trebuie privită nu numai în funcție de diferența dintre costul lucrărilor de protecție și valoarea producției realizată suplimentar, ci și prin prizma nevoilor crescînde de masă lemnoasă.

Ing. Al. FRAȚIAN
Institutul de cercetări
studii și proiectări
pentru silvicultură.

larna în munți

SECVENTE

Pepinieriștii silvici contribuie la creșterea fondului forestier

Gospodarii pădurilor brașovene se străduiesc să păstreze și să dezvolte patrimoniul forestier. Anual, în județ se plantează zeci și sute de hectare cu diferite specii de arbori, îndeosebi cu molid. Am văzut multe păduri tinere de molid, operă a silvicultorilor brașoveni. „Față de cele 930 hectare planificate pentru împăduririle din 1969 — ne-a relatat ing. Victor BLĂNARU, directorul Inspectoratului silvic Brașov — am realizat 1 040 hectare. Din acestea, peste 75 la sută au fost plantate cu rășinoase, îndeosebi cu molid.”

Întreaga cantitate de material săditor necesar împăduririlor se produce pe plan local, în cadrul celor 33 de pepiniere silvice existente. În anul 1969 au fost recoltați peste 6,6 milioane de puieți din diferite specii, din care 5,5 milioane de rășinoase.

Din cele 33 de pepiniere existente (avînd o suprafață de 44 ha) 22 au fost profilate pe producerea puieților de rășinoase.

Dacă tinerele păduri din județ sînt bine dezvoltate, acest fapt se datorește în bună parte și

activității pepinieriștilor, care muncesc cu pasiune și dăruire. Din rîndul acestora s-au evidențiat tehnicianul silvic Ion Buja de la pepiniera din Rupea, brigadierul silvic Nicolae Benga, de la Codlea, pădurarul Victor Bobeș, de la Berivoi și alții. Pepinierele conduse de ei constituie adevărate „școli” ale viitoarelor păduri brașovene. Aplicînd o agrotehnică avansată, — arături adînci, fertilizare cu îngrășăminte organice și minerale, însămînțarea unor semințe din soiuri valoroase, pepinieriștii au reușit să obțină puieți de calitate. În 1969 au fost însămînțate cu diferite specii 8,8 hectare, prevăzîndu-se, pentru anul în curs, încă 9 hectare. Sămînța necesară de molid a și fost procurată. De asemenea, în toamna trecută au fost însămînțate peste 14 000 kg de ghindă.

Pentru perioada de iarnă s-a asigurat în toate pepinierele, o serie de măsuri menite să protejeze plantațiile. Culturile de rășinoase, bunăoară, au fost acoperite cu mușchi în vederea preîntîmpinării descălțării puieților. Pentru ca toate culturile din pepiniere să fie ferite de atacul diferiților dăunători s-au efectuat împrejuriri noi la pepiniera din Rupea, iar la Făgăraș, Șercaia, Săcele, s-au reparat toate gardurile.

În iarna aceasta, Inspectoratul silvic Brașov a prevăzut cursuri de instruire cu întregul personal de teren, un accent deosebit punîndu-se, cu ăcest prilej, și pe ridicarea eficienței activității pepinieristice.

Măsurile amintite vor contribui, negreșit, la realizarea planului de 1 000 ha noi împăduriri pe anul în curs, la punerea în valoare a tuturor bogățiilor pădurilor brașovene.

B. ION

LA I. M. A. EPISCOPIA-BIHOR

Fluctuația mecanizatorilor poate fi oprită

Statul nostru socialist a investit sume mari pentru înzestrarea agriculturii cu tractoare și mașini agricole dintre cele mai moderne, pe care avem obligația de a le exploata cu toată atenția și cu tot simțul de răspundere. Nu ne este indiferent deci în miinile lui ne credem aceste bunuri materiale.

Rentabilizarea întreprinderilor pentru mecanizarea agriculturii este astfel strins legată de pregătirea profesională a mecanizatorilor, dar și de permanențizarea lor. Din păcate însă, această ultimă cerință, permanentizarea, nu poate fi întotdeauna respectată. Întreprinderea pentru mecanizarea agriculturii Episcopia Bihor se numără printre unitățile în care se manifestă, încă, un fenomen care poate avea efecte negative asupra producției și rezultatelor economice: fluctuația cadrelor. Dar, iată câteva date concludente în această privință.

Unitatea noastră deservește un număr de 22 de cooperative agricole, prin 22 secții de mecanizare. În general, aceste secții sunt amplasate în zona pre-urbană, oferind mecanizatorilor multiple posibilități de angajare în alte întreprinderi. O analiză a structurii vechimii în muncă a mecanizatorilor noștri arată că peste 50 la sută dintre ei au o vechime de până la maximum trei ani, iar dintre aceștia, 54 la sută nici un an, fiind calificați la cursurile de 10 luni. Numai în 1969 s-a schimbat, la întreprinderea noastră, peste 130 de mecanizatori. Cu alte cuvinte, tot atâtea tractoare și-au schimbat conducătorul, ceea ce nu poate avea decât o influență negativă asupra stării tehnice a întregului parc de tractoare

și mașini agricole, asupra bunului mers al activității.

Numărul mecanizatorilor cu vechime de peste 10 ani este foarte mic, ei reprezentând doar 16 la sută. Așa cum demonstrează practica acești mecanizatori sunt, sub toate aspectele, cei mai folositori întreprinderii: ei execută lucrările cele mai complexe (recoltat, balotat, semănat) de calitate bună și foarte bună, întrețin tractoarele și mașinile agricole mult mai bine, nu fac risipă de carburanți, piese și materiale. De asemenea, sunt mult mai disciplinați și, respectând normele de tehnica securității, în rindul lor pericolul de accidentare este mult mai redus.

Care sînt de fapt cauzele care determină, în cel mai înalt grad, fluctuația cadrelor? O serie de răspunsuri la această întrebare ni le-a permis o anchetă organizată la noi, în cursul lunii octombrie, de către Institutul de cercetări pentru economie agrară, pe tema „Gradului de oboseală la mecanizatori”. Cu ajutorul unor fișe speciale au fost chestionați 217 mecanizatori. Răspunsurile reflectă în foarte mare măsură activitatea și rezultatele secțiilor de mecanizare.

Semnificativ este faptul că aceste răspunsuri au scos la iveală și o serie de cauze care determină ca secții de mecanizare ce beneficiază de aceleași condiții de teren, să aibă totuși o contribuție diferită la realizarea principalelor indici economici ai întreprinderii. Putem exemplifica acest lucru comparând activitatea secțiilor Sintandrei și Biharia situate, ambele, în zona I. Așa cum se vede din tabelul alăturat, există o corelație firească între stabilitatea mecanizatorilor și rezultatele economice obținute. La secția Biharia, de exem-

plu, mecanizatorii sînt vechi în meserie și toți sînt localnici. Ei au condiții bune de muncă (la sediul secției există un atelier de reparații) iar conducerea cooperativei acordă o deosebită atenție creării unor condiții bune de viață. Șeful secției este bun organizator, un om priceput, cu autoritate, avînd o vechime de șapte ani în această funcție. Interesant este faptul că din cei 16 mecanizatori anchetați nici unul nu dorește să se mute la altă unitate și nici nu dorește să-și schimbe meseria.

Ce se întîmplă însă la secția Sintandrei? Aici mecanizatorii sînt tineri și au condiții necorespunzătoare de muncă; conducerea cooperativei manifestînd mult dezinteres față de asigurarea unor condiții bune de viață, mecanizatorii dorm în condiții cu totul nesatisfăcătoare, neigienice, masa li se asigură numai în anumite perioade ale anului, la mare insistență, și atunci de proastă calitate. În anul trecut, aici s-au schimbat doi șefi de secție și doi mecanici de întreținere.

Între conducerea cooperativei, secției de mecanizare și I.M.A. nu s-au stabilit relații de lucru bune. Mai este oare de mirare că numai în 1969 au plecat din această secție 14 mecanizatori? Această situație este reflectată și de răspunsurile primite în urma anchetei. 16 din cei 17 mecanizatori ar dori să plece și să-și schimbe meseria, reclamînd ca principală nemulțumire condițiile necorespunzătoare la locul de muncă. Doar un singur mecanizator, cel mai bun și cu vechimea cea mai mare, dorește să-și continue activitatea în secție.

Această analiză ne demonstrează că fluctuația cadrelor de mecanizatori nu este un fenomen obiectiv. Ea poate și trebuie să fie oprită. Totul depinde de conducerea întreprinderilor și de conducerea unităților pe care le deservesc.

Se impune în primul rînd crearea unor cît mai bune condiții de muncă. Vor trebui construite ateliere de reparații la sediile secțiilor de mecanizare, dotate corespunzător, ceea ce va duce la evitarea pierderilor de timp cu transportul mecanizatorilor la atelierul întreprinderii. Ei vor fi astfel mai odihniți și vor lucra cu un randament mai mare.

Introducerea noului sistem de salarizare permite o mai puternică cointeresare materială a mecanizatorilor, ceea ce, de asemenea, va duce la reducerea fluctuației de cadre. Pe de altă parte, este necesară o mai mare atenție din partea cooperativei agricole atît pentru a asigura condiții mai bune de viață mecanizatorilor — mai ales cînd ei nu sînt localnici — cît și pentru a-i cointeresa în obținerea unor producții superioare. În condițiile pe care le oferă, în prezent, organizarea secțiilor de mecanizare, îndeplinirea acestor deziderate este, pe deplin, posibilă.

Gh. PRATA
inginer șef
Matei BARNA
inginer principal
la O.S.P.M.
I.M.A. Episcopia Bihor

NOTĂ

Poate mai spre primăvară !...

— La noi, lucrările de reparații se desfășoară foarte bine, ne-a spus de curînd tov. ing. Ilie MĂRCULESCU, directorul I.M.A. Titu. Oamenii sînt disciplinați, cum poate confirma și tovarășul Stoica, șeful atelierului mecanic...

— Personalul de aici, de la centru, într-adevăr, dă dovadă de simț de răspundere și disciplină în lucrările ce le revin, precizează tov. Gheorghe STOICA. Dar, nu numai cu mecanici de la ateliere — cu sudorii, strungarii, fierarii — se pot încheia cu bine lucrările de pregătirea utilajului pentru campania de primăvară. Avem nevoie și de un mare număr de mecanizatori. Or, unii dintre aceștia numai de disciplină nu dau dovadă.

Stăm de vorbă cu Ion A. RADU, mecanic de atelier și președintele comitetului sindicatului, care confirmă întru totul cele arătate de șeful atelierului. Iată câteva exemple concludente: Mircea Mocanu, tractorist din secția a patra — Cornățel, a plecat de la lucru înainte de 25 decembrie și a revenit abia după... patru săptămîni. Mircea Dumitru, din secția a doua — Produlești, a procedat la fel, prelungindu-și săptămîni de-a rîndul șederea acasă, fără să se gîndească deloc că utilajele secției stau nereparate. Un alt tractorist, Gheorghe Tudorache, din secția de la Pitaru, a venit o zi, a plecat din nou în satul lui, lăsînd tractorul în curtea I.M.A. Titu; barem Ion C. Niculae din secția a patra — Sălcioara plecat dinaintea de Anul nou, nu s-a înapoiat la lucru nici pînă în prezent, iar Niculae Anghel din secția a unsprezecea — Potlogi a sosit acum... o săptămîni!

— Și ce întreprinde comitetul sindicatului față de asemenea situații? I-am întrebat pe tov. Radu A. Ion.

Președintele sindicatului a ridicat necăjit din umeri, semn că... la rezolvarea unei asemenea probleme nu s-au gîndit serios pînă acum nici comitetul sindicatului, nici comitetul de direcție al întreprinderii.

Poate mai în spre primăvară !

Ion DRINCU

	Secția	
	Sintandrei	Biharia
— Suprafața arabilă mecanizabilă — ha tractor	109	111
— Venituri realizate pînă la 1.XI.1969 (în % din venitul pe I.M.A.)	5	8
— Venitul pe tractor — lei	60 000	82 000
— Mecanizatori plecați în 1969	14	4
— Vechimea medie în funcția de mecanizatori — ani	2	6

TEHNOLOGIA MECANIZĂRII LUCRĂRILOR ÎN LEGUMICULTURĂ

Revista „Mecanizarea și electrificarea agriculturii” nr. 2 a.c., care a apărut și urmează să fie primită de fiecare abonat, tratează în întregime una din cele mai actuale probleme din agricultură și anume tehnologia mecanizării proceselor de muncă din legumicultură.

În primul articol intitulat „Extinderea mecanizării în legumicultură” se analizează stadiul în care se găsește acest proces și modul cum se va dezvolta în anii următori, pe lucrări și culturi. De asemenea, sînt prezentate tipurile de mașini și tractoare specifice pentru legumicultură existente și care se vor introduce în producție pînă în anul 1975.

Urmează o suită de articole care cuprind toate verigile ce intră în tehnologia mecanizării complete a legumiculturii. În ordine cronologică acestea sînt:

condițiile necesare pentru mecanizarea procesului de producție în legumicultură; scheme de cultivare a legumelor în vederea mecanizării lucrărilor; mecanizarea lucrărilor de pregătirea solului în vederea semănatului și plantatului; mecanizarea lucrărilor de semănat; mecanizarea lucrărilor de plantare; mecanizarea lucrărilor de întreținere; mecanizarea lucrărilor de combaterea dăunătorilor; soluții, probleme și perspective în mecanizarea recoltării legumelor cultivate în cîmp.

În încheiere este publicat un articol care se intitulează „Aspecte din mecanizarea legumiculturii în Franța” în care se face o prezentare a stadiului actual din această țară în domeniul respectiv.

Articolele publicate cuprind ultimele noutăți și cunoștințe cu privire la tehnologia culturii

legumelor, folosind mijloacele mecanizate, iar indicațiile ce se dau au un caracter practic, cu aplicabilitate imediată în procesele de muncă. De aceea, considerăm că ele sînt deosebit de utile atît pentru mecanizatorii cît și pentru specialiștii agricoli din unitățile cultivatoare de legume.

În continuare, revista „Mecanizarea și electrificarea agriculturii” va publica și alte numere speciale dedicate unor probleme majore cum sînt: mecanizarea lucrărilor la cultura cartofului, sfeclii de zahăr, a lucrărilor de chimizare, de irigare, a zootehniei, pomiculturii, viticulturii și altele.

Dacă cititorii vor ca în cadrul revistei să fie tratate și alte probleme care îi interesează în mod deosebit, sînt rugați să se adreseze redacției, care se va strădui să vină în întîmplarea solicitării lor.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII TRUSTUL UZNELOR DE REPARAȚII UZINA DE REPARAȚII CIULNIȚA, JUDEȚUL IALOMIȚA

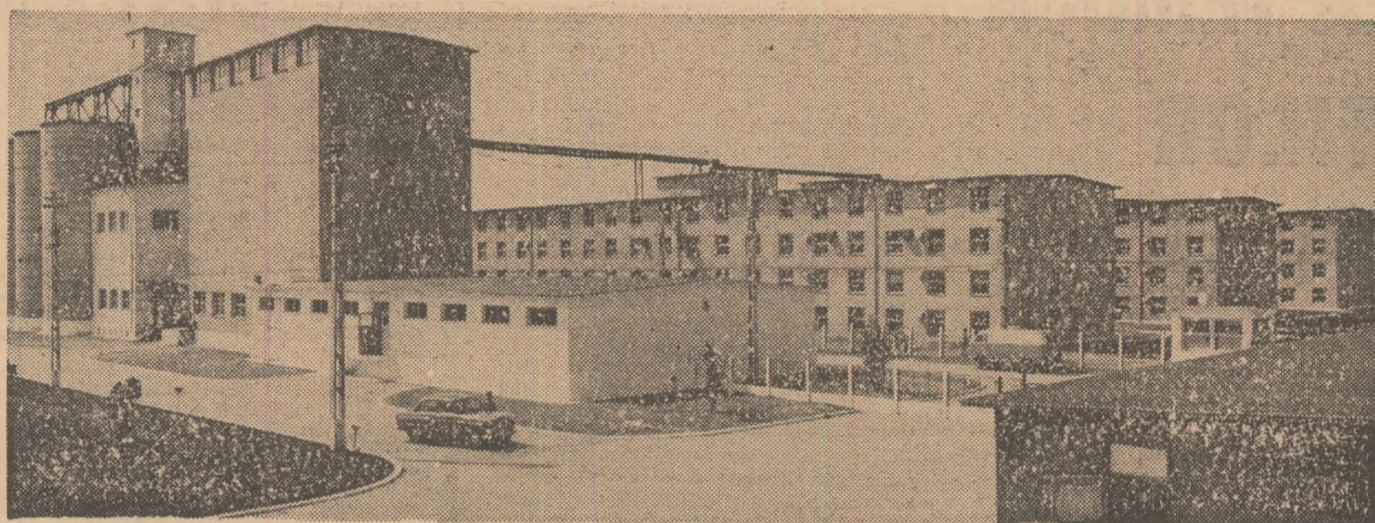
EXECUTĂ

Cu și fără repartiții, reparații capitale și curente la următoarele tipuri de tractoare :

- U.T.O.S. 26—27 cu și fără ridicător
- U-650
- U-651
- DT-54
- DT-75
- S-650
- S-1300

Prin secția de fabricații execută produse ca :

- tubulatură pentru irigații
  - bancuri de lucru individuale
  - buncăre pentru combine C₁, C₃
  - roți cu zăbrele și nivelatoare pentru orezării
  - diverse lucrări de strungărie și lăcătușerie
- Comenzile se primesc pe adresa uzinei mai sus indicată.

Pilon al zootehniei moderne, combinatul avicol Crevedia oferă lucrătorilor săi condiții de muncă dintre cele mai bune

ADUNĂRILE GENERALE ALE cooperatorilor și salariaților

PRIN FOLOSIREA CHIBZUITĂ A ÎNTREGII FORȚE DE MUNCĂ

Discuțiile țărănilor cooperatori din comuna Dobrosloveni, județul Olt, în adunarea generală ce s-a ținut de curind, au fost îndreptate îndeosebi asupra rezultatelor muncii din 1969 și a planului de producție pe anul în curs.

Care au fost metodele folosite de brigăzile care au realizat producții mai bune? Ce trebuie făcut pentru viitor, spre a fi puse în valoare toate căile de creștere a producției? Iată principalele întrebări cărora, darea de seamă și propunerile pe care le-au făcut ulterior diferiți cooperatori au căutat să dea răspunsuri atotcuprinzătoare.

— În 1969, a subliniat **Constantin Cloboată**, președintele cooperativei, la majoritatea culturilor am obținut producții bune și foarte bune. La porumbul cultivat pe aproape 350 de hectare s-au obținut 4.900 kg de boabe la hectar, față de planul de 3.100 kg; la sfecla de zahăr, pe 120 de hectare, s-a obținut cu 10.000 kg mai mult la hectar față de prevederea din plan, care era de 28.000 kg; la floarea-soarelui s-a realizat o depășire a planului de aproape 400 kg la hectar; de asemenea, de pe fiecare hectar din cele 83 cultivate cu legume, au fost obținute câte 22 tone de produse. În plus, de la cele 1.000 de oi s-au realizat câte 2.250 kg de lână și 42 litri de lapte, depășindu-se substan-

țial planul, iar fiecare din cele 5.000 de păsări a dat câte 92 de ouă.

Se putea mai mult? Neîndoielnic. Iar cei care au luat cuvântul n-au ezitat să arate lipsurile care au dus uneori la micșorarea producțiilor.

— Dacă în ce privește grâul, a spus inginerul șef **Ion Uciu**, unde n-am obținut decât 2.180 kg la hectar, se poate vorbi și de unele condiții obiective care ne-au „dijmuit” producțiile, în schimb nu se pot acorda circumstanțe atenuante în privința realizării a numai 1.700 de litri de lapte de la fiecare din cele 270 de vaci, și livrării a numai 650 de porci grași, față de 800 cit am contractat. În aceste sectoare a existat o fluctuație nejustificată a lucrătorilor, o proastă urmărire a modului cum se execută îngrijirea și furajarea animalelor, iar rezultatele s-au văzut.

— Anul acesta, a spus cooperatorul **Leonte Bolnavu**, s-a văzut că forma de lucru pe grupe de familii a dat rezultate bune. Să o menținem, așa zice eu, întrucât astfel se realizează economie în ce privește munca de control, pe de o parte, și se folosește mai bine ziua de muncă, pe de altă parte.

Cu acest punct de vedere a fost de acord și **Constantin Stănică**, brigadier legumicol.

— Din discuțiile purtate a reieșit că adunarea generală e de acord cu organizarea a două ferme, una legumicolă și una zootehnică, a spus inginerul **Marin Lățeș**. Concentrarea oamenilor din actualele brigăzi de cîmp în cadrul a două ferme, trebuie să ducă la executarea lucrărilor cu exigență sporită. Se impune însă ca bărbații și femeile să se dovedească punctuali la lucru și să se străduiască mai mult a respecta indicii de calitate. Nu trebuie să uităm apoi importante lucrări pe care le avem de executat anul acesta, atât la culturile de cîmp, cât și în vie (pe 36 de hectare), în școala de viță (pe 8 hectare), în livadă (14 hectare), în căpșunerie (17 hectare). Planul de producție, așa cum ați luat cunoștință, prevede între altele și executarea a două diguri mari, în vederea realizării unor lacuri de acumulare, cu ajutorul cărora să putem extinde irigațiile, mărirea suprafețelor de solarii, construcția unei mari de cereale și altele. Este sigur că dacă vom chibzui bine la repartizarea forței de muncă, vom reuși să cuprindem întrutotul lucrările necesare.

Cooperatorii au hotărât că o normă de muncă convențională să fie evaluată la 25 de lei, din care 18,50 lei în bani, iar restul în produse.

Ținând seama de propunerile făcute pentru îmbunătățirea muncii în cadrul fermelor ce iau ființă, adoptînd cele mai judicioase măsuri pentru obținerea unor producții bune în acest an, cooperatorii din Dobrosloveni și-au luat, totodată, angajamentul să muncească cu și mai multă râvnă, să folosească toate rezervele unităților, spre a realiza și depăși fiecare capitol al planului de producție și financiar pe anul în curs.

D. SANDU

PE PRIMUL PLAN, GRIJILE PRODUCȚIEI

Zi de februarie geroasă, cu vînt tăios, temperatura înregistrînd -18 grade. În jurul grajdurilor și impunătoarei clădiri administrative, zăpadă spulberată.

În sala în care s-au adunat salariații fermei zootehnice a I.A.S. Siret, județul Suceava, este însă cald, stăruie o atmosferă sărbătorească.

Lucrătorii fermei, specialiștii fac bilanțul muncii desfășurate anul trecut, trec în revistă greutățile și succesele, propun noi soluții pentru mai buna organizare a muncii în 1970.

Vorbește șeful fermei, **Marin Lopășteanu**.

— În 1969 am obținut producții bune, am făcut pași importanți înainte în modul cum trebuie organizată munca și ținută evidența lucrărilor și a produselor. Ferma noastră a livrat statului, peste planul de producție, 18 tone de lapte de vacă și un mare număr de taurine tinere la greutate de 350 de kg fiecare. Ne-am îngrijit, totodată, de asigurarea unei bune baze furajere — 15 vagoane de fîn de trifoi și lucernă, peste 750 de tone de siloz, gulii etc. Ne-a preocupat și mai buna adăpostire a animalelor, dînd în folosință 4 grajduri pentru vaci, unul pentru juninci

gestane și două pentru viței pînă la 6 luni. Cu ajutorul consiliului de administrație și al comitetului sindicatului, am asigurat lucrătorilor condiții mai bune pentru servitul mesei, la cantina modernă ce s-a terminat spre sfîrșitul anului.

Șeful fermei a insistat în mod deosebit asupra măsurilor ce trebuie luate în vederea realizării și depășirii planului de producție pe 1970.

Între altele, s-a subliniat că, în acest an, în cadrul fermei se vor construi o bucătărie, o lăptărie modernă cu săli de recoltare, păstrare și expediere a produselor, se va introduce încălzire centrală în dormitoare și locuințe.

Numeroși salariați din cadrul fermei, printre care **Nicolae Coșman**, **Pavel Dumitru**, **Pavel Cuciureanu** și alții au subliniat că, deși ferma a dat anul trecut beneficii în valoare de aproape o jumătate de milion de lei, există încă importante rezerve interne spre a fi sporită, în primul rînd, producția de lapte și de carne.

— Iată, a spus **Dumitru Mateiciuc**, în primele 40 de zile ale anului în curs am și livrat peste plan 5 tone de lapte de vacă. Aceasta este o primă dovadă

că putem realiza mai mult dacă vom acorda atenția cuvenită respectării programului de lucru și îngrijirilor recomandate de către specialiști, dacă nu ne vom mulțumi cu munca stil „oricît” și „oricum”, așa cum din păcate mai există în unele cazuri.

Mai mulți vorbitori au insistat asupra faptului că în vederea asigurării unei bune baze furajere, se impune ca tractoarele și utilajele să fie bine reparate și folosite cu întreaga lor capacitate de lucru. Șeful atelierului mecanic al fermei a relatat în adunare că la ora actuală majoritatea mașinilor au fost recepționate și stocate, așa încît primele zile bune de însămîntări găsesc ferma temeinic pregătită. De altfel, cu mașinile de împrăștiat îngrășăminte chimice au și fost date, pe unele suprafețe de teren, 185 tone de azotat de amoniu.

În încheierea adunării salariaților fermei a luat cuvîntul tov. **Gheorghe Fedorciuc**, secretarul comitetului de partid, care a scos în evidență că sarcinile ce revin tuturor lucrătorilor în acest an sînt mai mari, organizarea muncii trebuie privită cu mai mult spirit de răspundere, fiecare lucrător fiind dator să-și ridice nivelul cunoștințelor profesionale.

— Ferma noastră va putea deveni fruntașă pe unitate — a încheiat tov. **Fedorciuc** — dacă pe lingă pricepere și hărnicie, fiecare dintre noi va da dovadă de mai multă abnegație în ridicarea necontenită a nivelului producției.

Octavian ZUSS

BREVIAR JURIDIC

Așa cum am precizat în numărul precedent, de data aceasta ne vom opri asupra atribuțiilor comisiilor de judecată și a competenței lor.

În general, competența este asemănătoare pentru toate comisiile, mici diferențe existînd doar în raport de organul pe lingă care ele funcționează. În mod special subliniem că abaterile disciplinare nu sînt de resortul comisiilor, acestea urmînd a fi soluționate exclusiv de către conducerea organizațiilor socialiste.

Astfel, comisiile de judecată din întreprinderi, organizații economice, instituții și celelalte organizații de stat au în competența lor judecarea unor abateri de la regulile de conviețuire socială împăciuirea în unele infracțiuni și judecarea unor fapte prevăzute de legea penală și a unor litigii de muncă. În ce privește primele două atribuții, se cuvine precizat că faptele angajatului trebuie să prezinte un pericol social redus, să fi fost săvîrșit pentru prima oară și, bineînțeles să fi fost comise la locul de muncă.

Bunăoară, intră în competența comisiilor de judecată cazurile de lovire sau alte violențe care nu au cauzat o vătămare interită corporale sau sănătății, amenințarea precum și insulta, furtul și abuzul de încredere între membrii aceluiași colectiv, dacă valoarea pagubei nu depășește 500 lei. Tot de competența comisiilor de judecată sînt și sustragerile sub orice formă din avutul obștesc, cînd săvîrșirea lor nu s-a fost înlesnită prin fals, distrugere

COMISIILE DE JUDECATĂ (II)

rea sau degradarea cu intenție a unui bun din avutul obștesc, dacă în aceste cazuri valoarea pagubei pricinuite nu depășește 500 lei, precum și neglijența în serviciu, dacă valoarea pagubei pricinuite avutului obștesc nu depășește 1.000 lei (cu excepția cazurilor în care fapta a pus sau ar fi putut pune în pericol mîșini, instalații, depozite, alte bunuri sau valori importante, ar fi putut provoca tulburări grave în desfășurarea procesului muncii a creat o stare de pericol pentru siguranța circulației trenurilor sau a avut ca urmare o tulburare în activitatea de transport pe calea ferată).

Constituite abateri, și se judecă de aceleași comisii, și faptele constînd în stricătuni provocate locuințelor, precum și instalațiilor comune din imobile proprietate de stat aflate în administrația operativă a organizațiilor socialiste cu care angajații se află în raporturi de muncă, săvîrșite de aceștia cu intenție, pentru prima dată și pentru care s-a adus avutului obștesc o pagubă ce nu depășește 500 lei.

De asemenea, comisiile de judecată încearcă împăciuirea, iar în cazul cînd părțile sînt de acord judecă o serie de infracțiuni ca și unele litigii patrimoniale între cetățeni. În afară de acestea, comisiile de judecată au și sarcina de a rezolva pricinile trimise de organele judiciare în vederea luării unor măsuri de influențare, ca o consecință a înlocuirii răspunderii penale.

Fiind în esența lor organe educative, comisiile de judecată absoolvă comitetele sindicatelor de sarcinile jurisdicționale directe pe care le aveau pînă acum și care le îngreunau oarecum activitatea. Noua reglementare oferă deci sindicatelor posibilitatea exercitării atribuțiilor lor specifice, de control asupra respectării legislației muncii și ocrotirii drepturilor legale ale celor ce muncesc.

Vasile BRAILOIU
consilier juridic șef

DOCUMENTAREA TEHNICĂ A SPECIALIȘTILOR

„Trebuie ca începând de sus și pînă jos să organizăm un program de discuții și studiere a problemelor noi pe care le ridică conducerea activității economice și sociale”. Sint cuvinte pline de înțelepciune, rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din decembrie 1969.

În lumina îndrumărilor amintite devine cit se poate de limpede că în toate domeniilor de activitate se impune din ce în ce mai mult necesitatea documentării specialiștilor asupra tuturor noutăților ce se ivesc în domeniul respectiv de activitate, această constituind una din pirghiile indispensabile progresului tehnic.

Cum e și firesc, în industrie documentația tehnică se poate asigura cu mai multă ușurință, într-o uzină fiind suficientă o bibliotecă comună, spre a fi consultată de specialiștii unității respective.

Pentru specialiștii din agricultură însă, problema documentării tehnice prezintă aspecte diferite. Numărul acestora este relativ mic în I.M.A., C.A.P., iar în cazul I.A.S. și stațiilor experimentale sint dispersați la ferme situate la distanțe apreciable. În unitățile agricole nu pot fi create, așadar, biblioteci cuprinzătoare care să asigure cu promptitudine și în măsura cuvenită lucrările aparute, în primul rînd, în editurile Ceres, Academiei etc. În plus, datorită locurilor lor de muncă, schimbul de păreri între specialiști, pe marginea noutăților aparute se face mai greu decît în industrie.

Dar, să vedem ce părere au înșiși specialiștii despre această problemă:

— A fi la curent cu tot ceea ce știința descoperă, consider că este în primul rînd sarcina oricărui inginer agronom și zootehnist, a fiecărui medic veterinar, ne-a declarat inginerul **Toma CARDOS** de la C.A.P. Cristian județul Brașov (unitate unde producțiile agricole au depășit 4.000 kg la grâu, 50.000 kg la sfeclă de zahăr, 35.000 kg la cartofi, la hectar). A te mulțum numai cu ceea ce ai acumulat în facultate este o mare greșală, ce se răsfrînge negativ în munca specialistului și, în ultimă instanță, în producția din unitatea unde lucrează. E adevărat că, a fi la curent cu ultimele noutăți în domeniul științelor agricole cere eforturi deosebite, atît intelectuale, cît și financiare.

Cu interes și străduință se poate rezolva și această problemă. Personal mi-am format o bună bibliotecă proprie, citesc aproape toate revistele de specialitate ce apar în țara noastră. Zi nic îmi rezerv o oră-două pentru studiu.

Sint pe deplin convins că în prezent nu mai este posibil ca specialiștii din unitățile productive să nu consume zilnic o oră-două cu broșurile, lucrările importante, cu revistele.

Inginerul Nicolae MĂRGINEANU, de la C.A.P. Hălchiu (unde se găsește și un laborator agricol bine pus la punct) a subliniat:

— Specialistul care-și iubește cu adevărat meseria, pe lângă faptul că se străduiește să fie la curent cu toate noutățile obținute pe plan intern și extern, desfășoară în unitatea în care lucrează și o activitate rodnică de cercetare și extindere a metodelor bine verificate în practică, aducindu-și astfel contribuția la dezvoltarea activității stațiilor experimentale și a producției.

Foarte frumoase gânduri, zicem noi,

Micro-sondaj in rîndul citorva cadre tehnice din județul Brașov

Dar ce se întreprinde în scopul propus?

— Pentru documentarea tehnică a specialiștilor din unitățile agricole ale județului nostru avem încă destule minusuri, a recunoscut inginerul **Gheorghe DIMA**, directorul adjunct al Direcției agricole județene. Nu mai departe decît la introducerea erbicidelor în practica agricolă, unii specialiști nefiind temeinic documentați asupra tehnicii aplicării acestora au comis greșeli care ne-au costat destul, distrugînd pur și simplu unele culturi. În vederea unei documentări tehnice cit mai temeinice a specialiștilor din agricultura județului, am luat o serie de măsuri — cred — eficiente. În afară de cursurile de perfecționare cunoștințelor, care au loc periodic la „Casa agronomului”, au fost organizate și numeroase schimburi de experiență atît în domeniul zootehniei cît și în ce privește culturile cartofului și sfeclei de zahăr. S-a avut în vedere, de asemenea, o colaborare strînsă, rodnică, între specialiștii de la Institutul de cercetări pentru cultura cartofului

și sfeclei de zahăr și inginerii din cooperativele agricole. Valorificînd experiența pozitivă a unităților fruntașe din județ sub îndrumarea direcției agricole, se editează anual și o serie de broșuri extrem de utile.

Iată-ne și la Casa agronomului a județului. Interlocutor ne este inginerul **Ioan BERENGI, directorul unității.**

— După cum se știe, subliniază din sul, Ministerul Agriculturii și Silviculturii, prin Centrul de documentare agricolă, prin institutele de cercetări și cele de învățămînt, publică un vast material de specialitate, începînd cu broșuri de popularizare, reviste periodice și studii și terminînd cu tratate științifice, în care sint cuprinse atît rezultatele obținute în țară, cît și peste hotare. Firește, este bine ca fiecare specialist să aibă în biblioteca personală p_lîngă revistele periodice și un număr de lucrări de bază pe care să le poată consulta în orice moment. Însă față de problemele diverse ce se pun în cooperativele agricole și de numeroasele materiale ce apar, e greu să asiguri o bibliotecă personală completă. Spre a pune la dispoziția specialiștilor literatura agricolă necesară, direcția agricolă a județului Brașov a luat măsuri, încă cu cîtiva ani în urmă, ca la biblioteca Casei agronomului din Hălchiu să se facă abonamente la revistele interne și externe din domeniul agriculturii și să se procure lucrările referitoare la agricultură, la toate nivelele, precum și lucrările științifice din domeniul biochimiei, biologiei, biofiziciei, geneticii etc. Unele materiale care au preț mai mic se difuzează în permanență în unități spre consultare, pe măsura primirii lor. Altele, cum sint noutățile în diferite ramuri ale agriculturii, sint selectate de colective de specialiști, multiplicare și de asemenea trimise în unități. Celelalte lucrări mari pot fi consultate la biblioteca Casei Agronomului, cu ocazia consfătuirilor și instructajelor, ori sint trimise prin poștă sub formă de imprumut, pe o perioadă limitată, la solicitarea specialiștilor.

Pentru unele probleme mai deosebite, care nu se găsesc expuse în literatura noastră, specialiștii pot cere, prin Casa agronomului, note bibliografice asupra literaturii din străinătate. La cererea specialistului, se pot obține rezumate sau traduceri integrale, făcute de către Centrul de documentare agricolă București, pentru plata cărora Direcția agricolă aloacă fondurile necesare la Casa agronomului.

Ne-am convins ulterior, stînd de vorbă cu mulți ingineri agronomi și medici veterinari, că împrumutarea lucrărilor de la biblioteca Casei agronomului a intrat în obișnuința multor specialiști. Așa stau lucrurile cu cei din Ghimbav, Hălchiu, Cristian, Bod, Feldioara și alte comune din județ.

Bine ar fi dacă toți specialiștii din agricultura județului le-ar utiliza în folosul lor și al dezvoltării continue a producției agricole.

I. BRAGHES

ÎN SPRIJINUL PRODUCȚIEI

De curînd, în județul Buzău au fost inițiate o serie de acțiuni menite să contribuie la cunoașterea de către specialiștii din cooperativele agricole a unor probleme strict legate de sporirea producției.

Stînd de vorbă, zilele trecute, cu tov. **Tudor ȘTEFĂNESCU**, vicepreședinte al U.J.C.A.P. Buzău, am putut afla, între altele, că de curînd a avut loc un interesant schimb de experiență organizat de secția de propagandă a Comitetului județean Buzău al P.C.R., Direcția agricolă județeană și U.J.C.A.P. pe tema „Munca politică de masă în sprijinul dezvoltării sectorului zootehnic și creșterea producției în C.A.P.”.

— În prezent, ne-a spus interlocutorul, în cooperativele agricole din județul nostru este în curs de desfășurare concursul intitulat: „Munca politică în sprijinul dezvoltării zootehniei” în care sint atrași îngrijitorii din sectoarele zootehnice ale unităților agricole din județ.

În scopul aplicării cu maximum de eficiență a metodelor înaintate de lucru au și fost organizate două acțiuni model în comunele Poșta-Cilnău și Boldu.

— Dar în perioada următoare?
— O consfătuire cu specialiștii din județ pe tema „Selecția animalelor și creșterea tineretului femel taurin”. Vom organiza, de asemenea, în colaborare cu Stațiunea experimentală legumicolă Buzău, o consfătuire pe tema: „Introducerea mecanizării în legumicultură”, unde se vor expune noutăți în modelarea și nivelarea terenurilor și cultivarea legumelor în brazde lungi.

Alexandru DEȘLIU

POȘTA REDAȚIEI

I. LECTORU — București:

Obligațiile proprietarilor și ale chiriașilor sint în mod expres prevăzute în legea nr. 10 publicată în Buletinul Oficial nr. 57-58 din 9 mai 1968 Instrucțiunile nr. 33110 ale fostului Comitet pentru Problemele Administrației Locale nu au fost abrogate; ele sint publicate în Buletinul Oficial nr. 111 din 16 august 1968. De altfel ambele acte normative nu sint abrogate. Prin adresa nr. 3108 din 30 iunie 1969 a C.S.E.A.L. se fac anumite precizări privind obligațiile ce revin organizației de stat care inchiriaza ca și chiriașului, în legătură cu întreținerea și repararea fondului locativ de stat cu destinație de locuință, precizări care însă nu sint contrare legii nr. 10/1968 (de care am amintit în articolul publicat în revista noastră din 30 octombrie 1969). Mai precizăm că în cazul cînd unii locatari refuză plata cotelor de întreținere, asociația locatarilor, conform art. 13 din H.C.M. nr. 1678 din 19 august 1969 (Buletinul Oficial nr. 94 din 27 august 1969 privind aprobarea Statutului tip al Asociației Locatarilor), poate obține prin Notariatul de Stat titlul executoriu pentru poprire pe salariu sau alte venituri ale locatarului rău platnic.

Grigore ROȘCA — comuna Ciocăraști, județul Vrancea:

Prevederile H.C.M. nr. 1929/1969 cu privire la experimentarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor specialiștilor din cooperativele agricole se aplică numai inginerilor din aceste unități. Tehnicienii sint retribuiți în continuare de către cooperativele agricole, pe baza indicatiilor U.N.C.A.P.

Elena VINATORU — Tr. Severin:

Numirile de suplitoare în învățămînt se efectuează de către inspectoratele școlare județene. Pot fi numiți suplitori pe posturile rămase neocupate la transferări, numiri și la repartizarea absolvenților, persoanele care posedă studii ce le dau dreptul de a îndeplini o funcție didactică și care nu au o numire de titular în învățămînt. Posturile nesolicitate de cadre didactice calificate sint acordate în suplınire persoanelor aflate în curs de calificare sau absolvenților de licee cu diplomă de bacalaureat.

Dumitru TRANCA — Budesti, județul Ilfov:

Am mai specificat în cadrul acestei rubrici că, potrivit art. 20 din Legea nr. 26/1965, angajații cu contract de muncă pe durată determinată (angajații temporari) au drept la concediu anual de odihnă numai după împlinirea unei vechimi neîntrerupte de 11 luni în aceeași unitate.

Ing. Iancu MUNTEANU — Galați:

În conformitate cu regulamentul de acordarea salariilor tarifare personalului tehnic-administrativ, inginerii stagiați primesc lunar 85 la sută din salariul tarifar de încadrare, urmînd ca, la sfîrșitul anului, acesta să fie regularizat în funcție de realizarea planului la principalele culturi ale cooperativei și de îndeplinirea volumului lucrărilor prevăzute, exprimat valoric. În cazul relatăt, întreprinderea în care lucrati a procedat co ect.

Andrei SAFTU — Tablanita, județul Mehedinți:

Concediul de odihnă se stabilește în raport de vechimea totală în muncă și nu în funcție de vechimea neîntreruptă. Avînd o vechime de peste 20 de ani, vi se cuvine un concediu anual de 24 de zile lucrătoare, la care, în cazul dumneavoastră, se adaugă și două zile de concediu suplimentar, pentru muncă prestată în condiții dăunătoare sănătății.

Este necesar să solicitați conducătorii întreprinderii diferența de concediu cuvenit pe anul trecut.

Ing. Ioan SCHMIDT — Arad:

În cazul nerealizării planului de producție și livrări, ca urmare a înregistrării unor calamități naturale sau din alte cauze, nu se pot acorda premii. Dacă însă animalele contractate n-au fost livrate din cauza amînării predărilor dispusă de către organele administrative superioare, dar efectivele sint realizate potrivit numărului prevăzut și calității stabilite, — se consideră îndeplinită condiția de premiere.

Andrei SAULIȘ — comuna Birgăuani, județul Neamț:

Problemele la care vă referiți, în vederea încadrării în grupele I și II-a de muncă în scopul pensionării sint lămurite prin ordinul nr. 59 al Ministerelor Muncii și Sănătății. Acest ordin a intrat în vigoare la 18 martie 1969, data publicării lui.

Din programul de radio și televiziune

pe săptămîna 22 - 28 februarie

RADIO

BULETIN DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 6,00; 11,00; 17,00; 20,00; 24,00; 2,00; 4,00; programul II: 7,30; 14,00; 23,00; 0,55; programul III: 19,30. **In fiecare zi de lucru:** programul I: 5,00; 6,00; 9,00; 10,00; 11,00; 17,00; 18,00; 20,00; 22,00; 24,00; 2,00; 4,00; programul II: 6,05; 12,00; 14,00; 21,00; 23,00; 0,55; programul III: 18,00.

RadioJurnal: Duminică: programul I: 7,00; 13,00; 22,00; **In fiecare zi de lucru:** 7,00; 13,00; 16,00; 22,00; programul II: 7,00; 16,00.

EMISIUNI PENTRU SATE

Duminică: programul I: Ora satului — 7.15. **In fiecare zi de lucru:** programul I: Jurnal agrar — 5.30; La ordinea zilei în agricultură — 19.20

TEATRU LA MICROFON

DUMINICA: programul I: 21,15 — Teatru document. Premiera: „Ceasul de aur” de Nicolae Ţic.

LUNI: programul I: 20,45 — „Moștenitorii” de Branislav Nușici.

MARTI: programul III: 21,30 — „Ultima etapă” de Erich Maria Remarque.

MIERCURI: programul II: 20,12 — Serile de comedie ale Teatrului radiofonic. Prezintă Radu Beligan: „Burghozul gentilom” de Molière.

VINERI: programul II: 9,40 — Matineu teatral: „In numele revoluției” de Mihail Satrov

EMISIUNI MUZICALF

DUMINICA: Muzică populară: programul I: 7,45; 11,15; 18,00; 20,10; 22,30; programul II: 15,00; 18,00. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 6,05; 8,10; 9,42; 13,15; 14,00; 15,00; 18,50; 19,20; 20,25; 21,00; 23,00; 0,03—5,00; programul II: 6,00; 13,00; 20,00; 21,10; 22,50.

LUNI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 12,30; 13,45; 16,20; 17,30; 21,10; programul II: 6,00; 9,00; 14,03. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 12,15; 13,22; 18,30; 20,25; 22,30; 0,03—5,00; programul II: 7,10; 11,10; 14,30; 16,45; 17,00; 20,50; 22,00; programul III: 21,00.

MARTI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 11,20; 12,30; 13,45; 14,50; 16,20; 17,30; 20,10; programul II: 6,00; 9,00; 11,00; 14,03. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 11,05; 12,00; 13,22; 18,30; 20,25; 21,20; 21,35; 22,30; 23,00; 0,03—5,00; programul II: 6,00; 11,30; 14,30; 15,30; 17,00; 22,00; programul III: 16,47.

MIERCURI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 12,30; 13,45; 14,50; 16,20; 17,30; 20,10; programul II: 7,10; 9,00. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 11,05; 12,00; 13,22; 18,30; 20,25; 21,20; 21,35; 22,30; 23,00; 0,03—5,00; programul II: 6,00; 11,30; 14,30; 15,30; 17,00; 22,00; programul III: 16,47.

JOI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 12,30; 13,45; 14,50; 16,20; 17,30; 20,15; programul II: 6,00; 9,00; 11,20; 14,03. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 10,30; 11,05; 12,15; 13,22; 18,30; 20,25; 21,35; 22,45; 23,10; 0,03—5,00; programul II: 7,10; 11,40; 15,00; 17,00; 22,00; programul III: 22,00.

VINERI: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 12,30; 13,45; 14,50; 16,20; 20,10; programul II: 6,00; 9,00; 11,20; 14,03. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 10,30; 11,05; 12,15; 13,22; 14,00; 18,03; 20,25; 21,35; 22,30; 0,03—3,00; programul II: 7,10; 11,30; 14,30; 15,30.

SIMBĂTA: Muzică populară: programul I: 5,05; 6,30; 12,30; 21,10; programul II: 6,00; 9,00; 11,30; 13,02; 15,35; 17,20; 22,10. **Muzică ușoară și de dans:** programul I: 5,05; 6,05; 7,30; 8,30; 11,05; 12,15; 13,22; 15,00; 20,25; 21,20; 21,35; 22,20; 23,15; 0,03—6,00; programul II: 7,10; 10,30; 14,03; 22,00; programul III: 21,00.

TELEVIZIUNE

DUMINICA: Programul I: 8,15 — Deschiderea emisiunii. Teleshcoală; 8,45 — Matineu duminical pentru copii și tineretul școlar; 10,15 — ORA SATULUI. **Din cuprins:** ● Lucrările agricole la zi (raid prin unitățile agricole privind lucrările de îngrijire a grului semănat toamna) ● „Acțiunea L”. Preocupările legumicultorilor și opiniile consumatorilor ● Oamenii profesioniștilor aspre. Secvențe din activitatea hidroamelioratorilor — reportaj filmat ● Calendarul lucrărilor agricole ● Program de cîntece și dansuri dedicat mecanizatorilor; 11,15 — Emisiune pentru copii. Televiziune; 11,55 — Anunțuri-publicitate; 12,00 — De străfă patriei. 6 MARTIE 1945—1970; 12,35

— Emisiune în limba maghiară; 13,35 — Închiderea emisiunii de duminică; 16,30 — Deschiderea emisiunii de după amiază. Film serial „Riul întunecat” (VI). Producție a studiourilor sovietice; 17,15 — Realitatea ilustrată; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,15 — Campionatul mondial de hochei — grupa C (Transmisiune directă de la Galați) Austria — Italia: 20,15 — Noutăți cinematografice; 22,25 — Și oamenii privesc Luna. Reportaj; 20,35 — Varietăți, varietăți: 22,05 — Filmul „Profetul”. Producție a studiourilor Barrandov; 22,25 — Recital Udo Jürgens; 22,45 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23,00 — Telesport. **Programul II:** 20,00 — Film artistic: „Cînd primăvara e fierbinte”; 21,35 — Făuritorul de basme — Film: 21,45 — Roman foileton: „Mindrie și prejudecată”. Reluarea episodului (II).

LUNI: 18,00 — Consultații tehnice; 18,15 — Publicitate; 18,20 — Confruntări. Emisiune pentru tineret; 18,50 — Două voci, trei melodii — muzică populară; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Actualitatea în economie. Contractul în acțiune; 19,25 — Intermezzo coral; 19,30 — Letopiseț Marele șantier de la Porțile de Fier în 1970. Baraj — Cota zero I (Film); 20,00 — Reflector; 20,15 — Roman foileton: „Mindrie și prejudecată” (IV); 20,45 — Steaua fără nume. Emisiune concurs de muzică ușoară; 21,40 — Actualități literare; 21,55 — Agenda politică; 22,05 — Recital Nina Lizell (Suedia); 22,25 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,35 — Scena.

MARTI: 18,00 — Deschiderea emisiunii. Lumea copiilor: Năzdrăvaniile lui Păcală (III); 18,30 — Campionatul mondial de hochei — grupa B (București) — Iugoslavia — R.F.G. (repriza a III-a); 19,15 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,30 — Ce știm și ce nu știm despre om. Omul și mașina; 20,00 — Reflector; 20,10 — Pe dealul din Telemann — montaj flocloric; 20,40 — Desene animate; 21,00 — Campionatul mondial de hochei — grupa B (București) România — Norvegia (repriza a III-a); 21,40 — Cîntec de piatră. Istorie veche și istorie nouă încrustată în piatră de miinile meștere ale cioplitorilor din Albești-Argeș; 22,05 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,15 — Teleglob. R.D. Vietnam — La nord de paralela 17. Film; 22,35 — Muzicorama TV. Revista actualităților de muzică ușoară.

MIERCURI: 18,00 — Lumea copiilor; 18,30 — Totul cîntă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Actualitatea în economie; 19,30 — Preludiu la III-a ediție „Cerbul de aur” — Brașov; 19,40 — Evocări — 6 MARTIE 1945; 20,10 — Microavanpremieră; 20,15 — Tele-cinemateca: „Modelul”; 22,10 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,20 — Salonul literar al Televiziunii.

JOI: Programul I: 17,30 — Emisiune în limba maghiară; 18,05 — Film serial: „Aventură în munți” (XIII); 18,35 — Mult e dulce și frumoasă; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — Muzică populară; 19,30 — Cronica ideilor; 20,00 — Reflector; 20,10 — Seară de operă TV „Recviem pentru „Flautul fermecat”; 21,00 — Campionatul mondial de hochei — grupa B — România — Iugoslavia (repriza a III-a); 21,45 — Avanpremiera; 22,00 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,15 — Prim plan. Scriitorul Marin Preda; 22,50 — Muzică ușoară. **Programul II:** 20,10 — Film pentru cinefili: „Moderato cantabile”; 21,55 — Solștițiu liric; 22,10 — Întîlnire cu opereta (II).

VINERI: 17,00 — Consultații pentru elevi; 18,00 — Studioul pionierilor; 18,30 — Campionatul mondial de hochei — grupa B — S.U.A. — Iugoslavia (repriza a III-a); 19,15 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,30 — Actualitatea în economie; 19,40 — Mai aveți o întrebare?; 20,40 — Antract; 21,00 — Campionatul mondial de hochei — grupa B — România — Japonia (repriza a III-a); 21,45 — Preludiu la ediția a III-a a „Cerbului de aur”; 22,00 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,20 — Cadran.

SIMBĂTA: Programul I: 17,00 — Emisiune în limba germană; 18,05 — Bună seara, fete! Bună seara, băieți!; 19,00 — TELEJURNALUL DE SEARA; 19,20 — „Orchestra simfonică”, film de desene animate; 19,30 — Reflector; 19,45 — Tele-enciclopedia; 20,40 — Vila Sonet; 21,00 — Campionatul mondial de hochei — grupa B — S.U.A. — R. F. G. (repriza a III-a); 21,45 — Film serial „Răzbunătorii”; 22,35 — TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22,55 — Romante și cîntece lăutărești. **Programul II:** 20,40 — Film artistic: „Cea-paev”; 22,15 — Actualități literare; 22,25 — Film serial „Sumbra toamnă” (IV).

CULTIVATORI,

Prin depozitele și magazinele întreprinderilor de aprovizionare cu semințe și material săditor, vă puteți procura :

— Semințe de legume pentru răsaduri și culturi de cîmp din toate soiurile raionate produse în stațiunile experimentale și în întreprinderile agricole de stat ;

— Semințe de gazon și de diferite flori pentru grădini, parcuri, spații verzi, terenuri de sport etc. ;

— De asemenea, în primăvară, se vor pune în vânzare pomi fructiferi și vițe de vie altoite pentru plantări în grădinile familiale.

Adresați-vă din timp întreprinderilor și magazinelor de desfacere din țară, care vă livrează semințe și material săditor din soiuri cu autenticitate și valoare culturală garantate.

Agrosem

COMBINATUL DE EXPLOATARE ȘI INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI ORADEA

EXECUTĂ

diferite produse nenominalizate ca :

- RUMEGUȘ,
- MARGINI,
- COZI DE MĂTURĂ,
- COZI UNELTE,
- OIȘTI ȘI INIMI CĂRUȚE,
- MĂTURI NUIELE,
- ARTICOLE DE CĂRUȚĂRIE.

De asemenea, execută diferite bunuri de larg consum cu materialul clientului ca :

- RAME RĂSADNIȚE,
- SERE,
- BARĂCI MUNCITOREȘTI,
- PANOURI PĂTULE.

Doritorii se vor adresa la C.E.I.L. Oradea — Șoseaua Borșului km. 4 — serviciul Desfacere.

CALEIDOSCOP

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI

● Sfirșitul secerișului este marcat în multe județe ale țării de sărbătoarea „cununii de griu”. După terminarea secerișului, se împletește o cunună din firele de griu cele mai frumoase și bogate, care e purtată de la holdă până în sat, urmată de alaiul secerătorilor. Se cântă vechi melodii și, în sat, tineri și bătrini stind la porți cu coafe de apă încearcă s-o ude, iar cel ce o poartă se ferește cit poate, spre hazul și veselia alaiului. Procesiunea se încheie cu o masă bogată la care iau parte toți secerătorii.

● În satele răsfrate la poalele Cerni se păstrează o tradiție unică în felul ei în țară : „Sărbătoarea oilor”. Este o sărbătora

re spre cinstirea cioabanilor care au avut grijă de oi în timpul primăverii și verii. Se înscenează o întâlnire cu păstorii și oile, se aruncă peste animale sare, alune și nuci — simbol al fecundității — și totul se termină cu o masă îmbelșugată la iarbă verde, de la care nu lipsește berbecul fript la proștap, udat cu mujdei și must proaspăt.

● În comuna Rudderă se desfășoară în fiecare primăvară din vremuri străvechi, „sărbătoarea liliacului”. Cu acest prilej au loc numeroase manifestări artistice, un adevărat festival al cîntecului și jocului popular din această parte a țării.

● În fiecare an, în duminica cea mai

apropiată de 20 iulie se ține „Tirgul de fete” de pe Muntele Găina, sărbătoare tradițională păstrată din timpuri imemorable.

● La 24 iunie al fiecărui an la Buzău are loc „Tirgul Drăgaica” în cadrul căruia se desfășoară manifestări culturale, indeosebi folclorice.

● În satele de pe Valea Dunării, în comuna Brănești Pasărea, ca și în satele din jurul Călărășilor și Olteniței primăvara are loc un carnaval cu măști, un străvechi obicei de origine sud-tracică.

● În unele sate din Transilvania și Muntenia se mai păstrează și astăzi o sărbătoare populară închinată coacerii, maturizării holdelor. În timpul cînd încep să se coacă semănăturile, toate fetele făranișilor se adună și o aleg pe cea mai frumoasă dintre ele, căreia îi dau numele tot... Drăgaica.

De la lume adunate

TERAPIA... CIRIPITULUI

La sanatoriul „Adjaria” din stațiunea Zeliouă mis (R.S.S. Gruzină) a luat ființă o secție de psihoprofilaxie și psihoterapie. Tulburările nervoase se vindecă aici cu ajutorul... ciripitului păsărilor. Trilurile lor îi predispun pe bolnavi la un somn întrenător. După 8-10 ședințe de asemenea tratament neobișnuit, persoanele suferinde de insomnie adorm fără nici un alt somnifer. Dispar durerile de cap, se îmbunătățește starea generală.

CEA MAI MARE BATATURA DIN S.U.A.

Asociația pedichiuriștilor din New York are în tratament pe „Mis bătătură”. Este vorba de Olivia Sime, în vîrstă de 28 de ani, care, după aprecierea unanimă a experților pedichiuriști, posedă „bătătura cea mai mare din S.U.A.”. Cu toate acestea, d-ra Sime, pe care natura a inzestrat-o cu un farmec deosebit, a primit, pînă acum, 15 oferte de căsătorie.

O POVESTE ADEVARATA

Vinko Stroici din Belgrad se ducea la pescuit cu bicicleta pe care o lăsa lângă mal. Trecătorii îl întrebau ce nevoie are de bicicletă. „Să car cu ea peștele pe care o să-l prind” le răspundea mîndru Vinko.

Și iată că într-o zi locuitorii orașului și vecinii săi au putut să-l vadă pe Vinko aducînd cu bicicleta un somn de 50 kg. În fond e vorba tot de o poveste pescărească, dar... adevărată.

CASE DIN VATA

Vata, materialul pufos, alb, imaculat, pe care îl cunoaște oricine și care este folosit ca termen de comparație pentru a demonstra moliciunea, a devenit material de construcție. Invelită într-o peliculă specială, vata este transformată în panouri, care sint tratate apoi cu rășini speciale. Panourile din vată se asamblează apoi la fel ca alte panouri prefabricate pentru construcții, avînd însă proprietăți termoizolante deosebite. Specialiștii au și elaborat proiectul unei case de locuit care se va construi din... vată.

MARTORUL MUT

Poliția din Hollywood a „arestat” un... papagal, martorul unui important furt. Polițiștii speră că papagalul va vorbi și le va furniza o serie de date prețioase. Pînă în prezent însă, papagalul n-a suflat un cuvînt. De unde se poate trage concluzia că nu-i un... palavragiu.

ZIG-ZAG

- DE CE ești așa de vesel?
- Am fost la dentist...
- Și asta este un motiv ca să fii vesel?
- Desigur, nu l-am găsit acasă!

CLIENTUL (adresîndu-se ospătarului): Am cerut acum o oră o jumătate de pui. De ce nu mi-l aduceți?
Ospătarul — Așteptăm ca un alt client să ceară cealaltă jumătate ca să-l putem tăia.

CLIENTUL — Băiete, acest pui este cea mai tare carne pe care am mîncat-o vreodată.
Ospătarul — Asta pentru că nu ați încercat biftecul nostru, d-le!

CLIENTUL — Nu se poate contesta că apa este o sursă inepuizabilă de îmbogățire.
Ospătarul — Sînteți armator, domnule?
Clientul — Nu, vînzător de vinuri, la fel ca dv.

UN DOMN distrat intră într-o librărie și cere vînzătorului... un kilogram de cărți.
— D-le, dar cărțile nu se vînd la kilogram!
— A, uitasem. Dati-mi vă rog atunci un litru...

O DOAMNA foarte pretențioasă încearcă mai multe perechi de pantofi și, în sfîrșit, se hotărăște:
— Vă rog să-mi dați prima pereche pe care am încercat-o.
— Nu pot, doamnă, îi răspunde vînzătorul erasperat. Pe aceea am vîndut-o acum o oră.

Desen de N.C. NICOLAESCU

MICILE PASIUNI ALE TEMERARULUI NEIL ARMSTRONG

S-a scris mult — după primul zbor încununat de succes al unor pămînteni spre Lună — despre cutezanța și excepționalele calități ca om de știință și ca pilot de care a dat dovadă cosmonautul american Neil Armstrong. Se cunoșc și unele date biografice ale acestuia și foarte multe amănunte despre pregătirea lui profesională, a condiției sale fizice în vederea zborului în cosmos.

Cea care s-a gîndit să completeze astfel portretul omului al cărui nume a intrat în istorie este mama lui Neil, doamna Viola Armstrong. Ce ne spune din ea? Că una din primele pasiuni ale fiului ei a fost lectura: „Lua cărțile în pat și le citea pe furiș cu o lampă de buzunar sub „vertură”. Pe bicicleta a învățat să meargă după ce de citeva ori și-a zdreliț bine genunchii. La ferma bunicii, în vacanțe, fiecare membru al familiei avea altă sarcină. Grădina de zarzavat din jurul casei cerea o preocupare atentă zi de zi. Cit erau mici. Neil și frații săi, se zbenguiau prin hambarul cu fin de la etajul casei, amuzîndu-se copios cînd descopereau vreo familie de șoareci cuibăriți în cine știe ce ascunziș. Mal tirziu, Neil a căpătat misiunea de a îngriji o fișie de pămînt cultivată cu cartofi. El urmărea creșterea plantelor cu mare grijă și seriozitate acționînd operativ cînd se întîmpla să observe parazii.

Prima sa ocupație remunerată? Curățirea malaxorului de la brutăria din cartier. Au urmat trierea cartofilor într-un magazin de zarzavaturi, măturatul unui magazin de mărunțișuri ș.a. Neil — ne povestește Viola Armstrong — era gurmand și-i plăceau mult bomboanele. Patronul brutăriei, știindu-și predilectia gastronomică, îi servea mereu cu dulciori: „În primele zile el a mîncat multe bomboane, dar cître sfîrșitul săptămîinii l-a cam dispărut apetitul pentru ele”. Visa adesea să cîștige la loterie. Dar și mai adesea se gîndea totuși la momentul cînd se va urca singur la bordul unui avion. La vîrstă de 16 ani Neil Armstrong a primit brevetul de pilot. A fost un eveniment mare în familie. Nimeni nu bănuia însă în ziua aceea ce vor reprezenta „zborurile în vîntul lui.”

C. D.

BALUL VINATORILOR

Simbătă, 14 februarie, a. c., a avut loc în sala de marmoră a Casei Centrale a Armatei tradiționalul bal al vînzătorilor, cu prilejul încheierii sezonul i cînegeic. Au participat numeroși vînzători, atît din Capitală cit și din diferite județe ale țării. Cu acest prilej a fost prezentat un interesant program artistic. În cadrul balului a fost organizată o tombolă, unde cei favorizați de zeița Fortuna au cîștigat diferite trofee vînzătorești. Vorba aceea, măcar la bal, dacă în acțiunile organizate pe teren nu li s-a prea oferit prilejul să cucerească astfel de trofee!

• MAGAZIN SPORTIV • MAGAZIN SPORTIV • MAGAZIN SPORTIV • MAGAZIN

3 ÎNTREBĂRI — 3 RĂSPUNSURI

ÎNTILNIRE CU COSTICĂ OPRITESCUC SECRETAR AL FEDERAȚIEI DE OINĂ

— Vă rugăm sa ne informați în legătură cu evenimentele principale ale sportului nostru național!

— În acest an, forul nostru va organiza numeroase competiții importante de oină. Mai întii vreau să vă comunic că întrecerile campionatului național se vor desfășura pe faze de județe, zone și finală. Ultimul act al competiției va avea loc între 8 și 11 octombrie și se va desfășura după sistemul turneu. Un alt eveniment este „Cupa României”, la care au fost invitate să participe echipele afiliate și neafiliate. În program mai figurează „Cupa speranțelor”, „Cupa Tineretului” și „Cupa U.T.C.”.

— Față de unii trecuți, a crescut numărul practicanților oinei?

— Desigur. Deoarece oina este un sport multilateral, care cere participanților un sprînt remarcabil și o forță deosebită în aruncări. Jocul nostru național și-a cucerit tot mai mulți adepți. Astăzi avem peste 1000 de echipe în mediul sătesc cu 280 de secții afiliate și peste 700 neafiliate. După

calculul noastre, în țară practic oina a aproape 20 000 tineri.

În munca de popularizare a oinei un loc fruntaș îl deține județul Neamț, care are peste 20 de echipe. Echipa Biruința din Gherăești (Neamț) s-a clasat pe locul doi în ultimul campionat, iar antrenorul Eugen Cocuț din această localitate desfășoară o serioasă activitate. De asemenea, activității sportive din orașul Iași merită să fie felicitați pentru aportul lor. La Iași se organizează în fiecare an un campionat orășenesc la care participă 12 echipe. La capitalul evidențiat este de datoria noastră de a trece și județul Dolj, care a organizat la Boreni un centru de oină unde activează cu mult succes antrenorul Ionică Venus.

— Totuși deținem date că unele județe nu au progresat în ultimii 5 ani.

— Sînteți bine informați. Cu toate că oina nu cere materiale sportive scumpe, în unele județe, din cauza nepăsării unor activiști, oina a regresat serios. Cînd fac această afirmație mă gîndesc în special la județele Vaslui, Mehedinți, și Hunedoara, unde acest sport mai respiră doar datorită citorva... baloane de oxigen.

Paul OCHIALBI

Schiorul canadian Percy Young în vîrstă de 21 de ani se bucură de frumoase aprecieri în cercurile sportive internaționale. El nu este însă nici slalomist și nici coborîtor. Marea sa specialitate este... schiul acrobatic, care încă nu figurează în analele forului internațional. Young execută asemenea acrobații înaintea marilor concursuri de schi programate în apropiere de Toronto.

Bucuria victoriei. Tînărul puglist suedez Ove Lundby în vîrstă de numai 16 ani a explodat de bucurie în momentul cînd oficialii i-au acordat decizia la puncte în meciul cu finlandezul Arto Helander. Aici este cazul să arătăm cititorilor noștri că de la 1 ianuarie anul acesta boxul profesionist a fost desființat în Suedia, permițîndu-se doar organizarea de reuniuni rezervate amatorilor.

DOCUMENTAR EXTERN

Aptitudinile vițelor de a produce carne albă

La Centrul de studii pentru bovine, de pe lângă Ministerul belgian al agriculturii, a fost realizată o serie de experiențe interesante având ca scop stabilirea posibilităților de a aprecia științific aptitudinile unui vițel de a produce carne albă. Vițelii folosiți aveau, la începutul experienței, vârsta între 1—23 zile, iar greutatea între 36—78 kg.

Iată principalele concluzii ale experienței.

Anumiți vițelii sînt, în mod efectiv, predispuși să dea carne albă. În această privință, concludent este raportul între volumul hematiilor și volumul total al singelui. Dacă acest raport reprezintă la începutul îngrășării 35 la sută, se poate considera că la terminarea îngrășării cel puțin trei sferturi din vițelii vor avea carne albă. Pe măsură ce raportul amintit crește, șansa de a obține carne albă scade (de pildă, la proporția de 42 la sută hematiile în volumul total al singelui, mai puțin de jumătate dintre vițelii vor avea carne albă).

Rezultă de aici că, crescătorii care au posibilitatea să stabilească prin analiză acest raport sînt în măsură să-și aleagă pentru îngrășare vițelii cu „vocație”.

La sfîrșitul perioadei de îngrășare au fost confruntate constatările vizuale ale expertului care a examinat carcacele, cu observațiile științifice rezultate din raportul hematiilor — total sînge, din conținutul în hemoglobină al acestuia și din conținutul în mioglobină al mușchilor.

Între clasificarea vizuală, pe de o parte, și cea bazată pe raportul hematiilor — total sînge și conținutul în hemoglobină, pe de altă parte, legătura e mai puțin strînsă dar există, e destul de evidentă.

Concluzia generală a experienței amintite este aceea că, astăzi putem fi siguri de posibilitatea determinării, încă din primele zile de viață, a aptitudinilor unui vițel de a produce carne albă, iar clasificarea carcacelelor va putea fi făcută prin metode obiective.

Porumb — la rece

Numeroase experiențe au demonstrat că porumbul boabe cu procent ridicat de umiditate însilozat, are o valoare nutritivă mai mare decît a porumbului uscat. La universitatea din statul Iowa din S.U.A. s-au întreprins cercetări în privința refrigerării porumbului cu procent mare de umiditate în scopul unei conservări mai bune.

S-a folosit porumb cu 23 la sută umiditate, depozitat într-o cisternă de oțel galvanizat, așezată pe un postament de beton și echipată cu un aparat de refrigerare și ventilație. În toată masa porumbului depozitat, circula aer răcit de sistemul de refrigerare, care era astfel conceput ca să se obțină o temperatură suficient de scăzută spre a preveni alterarea porumbului (— 1,5°C). Răcirea este ușurată de frigul natural din ultima parte a toamnei și din iarnă.

Observațiile făcute au arătat că porumbul astfel răcit s-a uscat de la 23 la sută umiditate în noiembrie, pînă la 16 la sută în mai.

Porumbul a fost administrat unor loturi de taurasi în greutate de 317 kg. Primul lot a primit cîte 1,300 kg de porumb refrigerat uruit de cap/zi, iar lotul al doilea, aceeași cantitate de porumb normal uscat. Ambele loturi au primit cîte un supliment complex pentru taurine. Consumul de hrană a fost similar la ambele loturi. Sporul în greutate a fost puțin mai mare la lotul doi, însă indicele de folosire a hranei a fost mai bun cu 2,5 la sută la lotul care a primit porumb refrigerat față de lotul hrănit cu porumb uscat, și cu 1/4 mai bun decît cel obținut cu porumb cu umiditate mare însilozat.

În timpul primelor două săptămîni ale experienței de hrănire (la începutul lunii iunie), porumbul a fost uscat mai departe prin circulația aerului, pînă sub 13 la sută umiditate. Continuarea uscării a fost necesară spre a se evita pierderile, deoarece refrigeratorul nu mai reușea să scadă suficient temperatura porumbului.

În viitor, se vor face experiențe și cu porumb refrigerat avînd o umiditate mai mare de 23 la sută.

ORIZONTURI

REGULATOR DE ÎNMULTIRE A MICROORGANISMELOR ÎN SOL

Microbiologul sovietic Iakov Hudeakov a identificat o substanță produsă de microorganisme, „periodina”, care reglează dezvoltarea microorganismelor în sol.

Cînd se acumulează în sol cantitatea maximă de periodină, crește toxicitatea solului, iar microbii pier. Apoi, prin oxidarea acestei substanțe cu oxigen molecular se stimulează înmulțirea rapidă a bacteriilor.

Hudeakov consideră că se poate astfel regla activitatea biologică a solului, creîndu-se condiții mai bune pentru creșterea producției agricole. Totuși, controlul proceselor microbiologice care au loc în sol trebuie făcut cu foarte mare grijă.

După cum au arătat experiențele, absența completă a periodinei duce la o mineralizare rapidă a substanțelor conținute în sol.

NOI VARIETAȚI DE LEGUME

La Institutul științific de legumicultură Marița, din Plovdiv (R.P. Bulgaria) s-au obținut noi varietăți de legume, și anume castraveți „Prevashodna” și mazarea verde „Kompaktna” și „Uspch-72”.

Castraveții „Prevashodna”, cultivați în sere, depășesc cu aproximativ 20 la sută producția altor varietăți precoce, în timp ce mazarea verde „Kompaktna” asigură o recoltă de 10 t/ha.

S-a obținut, totodată, o nouă varietate de ceapă care, ca plantă anuală, dă 20 t/ha, iar în cultură trienală — 30 t/ha, precum și noi soiuri de orez și varză roșie, bogate în vitamine, cu un gust bun și rezistente la boli.

PROCEDEU DE USCARE A CERFALEIOR

La o fermă din Anglia se folosește un nou sistem pentru stocarea și uscarea cerealelor, grație căruia se reduc cheltuielile cerute în mod obișnuit de condiționarea primară a acestora. Sistemul, realizat de „Trinaduct Agricultural Equipment”, denumit Trinaduct Ventilflow, se compune dintr-o platformă de cea 12 m² perforată, o conductă principală, o rețea de țevi suplimentare și despărțitori rezistenți la tiraj. Uscarea și debitarea cerealelor sînt efectuate de o instalație pentru îndepărtarea umezelii, instalație produsă de firma britanică „R.A. Lister and Co.”.

Încărcarea și descărcarea se efectuează mecanic, toate instrumentele de control fiind amplasate în exterior.

280 t de orez se usucă în 156 ore, umiditatea reducîndu-se de la 26 la sută la 16 la sută.

MASINI PENTRU TAIAT ȘI CORHANIT

Firma „State Tractor and Equipment Company” din Florida (S.U.A.), a realizat o mașină pentru tăiatul și corhănitul lemnului. Baza mașinii o constituie un tractor de corhănit „Paylogger” model S7B, dotat cu un motor Diesel de 97 C.P. Pe puntea din față a tractorului este suspendat dispozitivul de tăiat. El se compune dintr-un cuțit acționat de un cilindru hidraulic, precum și un limitator care împiedică lemnul tăiat să alunece. Pe puntea posterioară a tractorului este montat un dispozitiv în formă de clește cu comandă hidraulică, folosit pentru colectarea și ținerca în poziție semi-suspendată a legăturii de copaci.

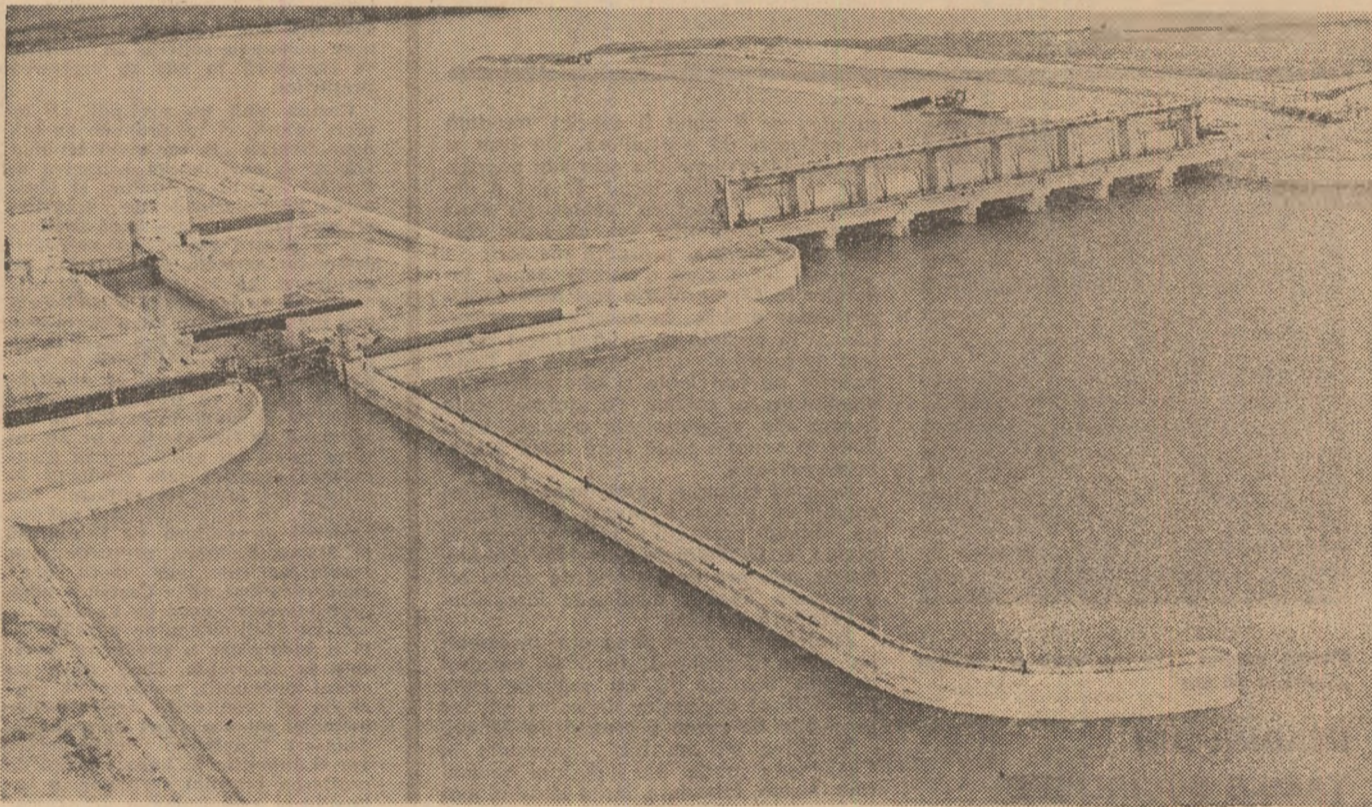
Pentru realizarea noii mașini a fost necesară modificarea sistemului hidraulic al tractorului. Debitul pompei este de 87 l/min. Presiunea în sistemul hidraulic este de 175 kgf/cm².

UN NOU INSECTICID

Chimiștii de la Universitatea națională australiană din Canberra au elaborat un hormon sintetic care ar putea deveni cel mai eficient insecticid potențial, de la descoperirea DDT.

Acest hormon sintetic acționează asupra femelelor insectelor dăunătoare, sterilizînd ouăle depuse de ele. El participă la ciclul biologic natural al insectei, și organismul insectei nu produce rezistență față de el.

Specialiștii sînt de părere că în felul acesta acum s-a deschis calea spre obținerea unor insecticizi hormonalni cu acțiune selectivă.

Baraj pe fluviul Cuban : construcțiile hidrotehnice ale U.R.S.S. se află în continuă dezvoltare

R. P. UNGARĂ : Domeniile de maximă eficiență a aplicării progreselor științei și tehnicii

În secolul nostru, creșterea productivității, și, în același timp, a cerințelor populației se răsfrîng în dezvoltarea unor întreprinderi puternice, introducerea în cultură a celor mai productive soiuri de cereale sau rase de animale, prospectarea unor noi resurse de energie sau a unor substanțe chimice eficiente etc.

În R. P. Ungară, întreprinderile agricole moderne s-au format în ultimii 10 ani. Suprafața medie agricolă a gospodăriilor de stat se ridică la ora actuală la 4 700 ha, iar numărul cooperativelor agricole de producție, care exploată peste 3/4 din suprafața ara-

bilă, s-a redus cu 40 la sută în urma unificării acestora, suprafața lor medie ajungînd de la 810 ha la 1 750 ha. A crescut de trei ori gradul de mecanizare iar cel de aplicare a îngrășămintelor chimice și de folosire a energiei electrice, de peste 30 de ori. Suprafața irigată depășește la ora actuală 400 000 ha.

Alături de reducerea numărului persoanelor antrenate în agricultură cu peste 40 la sută, în ultimii 10 ani, a crescut nivelul de cunoștințe profesionale al acestora. În întreprinderile agricole numărul persoanelor cu studii superioare a crescut la 18 000, iar al

tehnicienilor s-a triplat. Toți acești factori au determinat — pe lângă altele — accelerarea progresului tehnic și a producției agricole.

Pentru a surprinde interdependența factorilor care acționează asupra producției și asupra dezvoltării tehnice s-au efectuat o serie de studii economice. S-a constatat că creșterea producțiilor agricole a dat rezultatele cele mai favorabile cînd ele se bazuau pe introducerea acelor mijloace tehnice care să ducă la creșterea fertilității solului, reducerea pierderilor, la folosirea optimă a furajelor.

În producția vegetală, după cum s-a constatat din studiile întreprinse, cele mai rentabile domenii de introducere a tehnicii noi și a științei sînt aplicarea îngrășămintelor minerale și sporirea eficienței acestora, perfecționarea metodelor de prelucrare a solului, mecanizarea recoltării, sporirea eficienței protecției plantelor.

În zootehnie, domeniile de aplicabilitate a științei și tehnicii cu rezultate maxime sînt îmbunătățirea condițiilor de întreținere și furajare a animalelor.

AGRICULTURA PE GLOB

ECOURI DE PE PIAȚA MONDIALĂ A GRĂULUI

Grăul, sau mai precis, problemele comercializării lui se află de câțiva ani, fără întrerupere pe agenda actualității. E vorba de agenda oficialităților, a economiștilor și a producătorilor din țări apusene, confruntate de la o vreme încoace cu acute contorsiuni ale pieței grăului.

Într-un șir de țări mari producătoare și mari exportatoare, ca Australia, Canada Statele Unite și anumite state vest-europene s-au acumulat stocuri îngrășorătoare de mari.

În ciuda diverselor acorduri internaționale asupra cerealelor, prețurile au scăzut sub limita convenită, iar fermierii au fost sfătuiți să-și... reducă producția. E de la sine înțeles că această situație contradictorie, negativă, se răsfrînge în special asupra micilor producători, dar nici cei mari și nici chiar economia statelor, în ansamblu, nu sînt scutite de urmările ei. Ceea ce e de remarcat, în primul rînd, e caracterul de nestabilitate al pieței cerealelor — în speță a grăului — supusă conjuncturii și capriciilor meteorologice. Iată câteva fapte.

În 1959 volumul comerțului internațional cu grău s-a cifrat la 32 milioane de tone. După aproximativ cinci ani el era aproape dublu: circa 60 milioane de tone. Dar, această situație nu a durat. Exporturile au început să scadă pentru că un șir de țări în curs de dezvoltare, importatoare de produse agro-alimentare, au reușit să aplice

măsuri agrotehnice care le-au asigurat o anumită creștere a producției autohtone.

E lesne de înțeles ce surpriză au produs asemenea rezultate. O surpriză plăcută, firește, în țările care au reușit să-și redreseze producția agricolă iar în rîndul cercurilor internaționale exportatoare de grău — aproape stupefacte: era de așteptat ca introducerea în țările slab dezvoltate a unor varietăți productive să dea rezultate bune, dar nu chiar atât de bune... Stupoarea a reprezentat mai mult decît un simțămînt, ea s-a repercutat economică asupra Acordului internațional al cerealelor care nu era conceput pentru a face față unui asemenea... dezechilibru. Așa s-a făcut că Statele Unite și-au văzut vînzările, obișnuitele vînzări în Japonia, lovite de stagnare. R. F. a Germaniei a fost silită să-și reducă exportul, în 1969, cu șase milioane de tone față de anul precedent. Au început să se audă acuzații — lansate mai răsunător sau mai în surdina — de concurență neloială și cereri tot mai insistente de revizuire a prețurilor convenite. Exportatorii s-au reunit în mai multe rînduri. Care a fost rezultatul acestor pertractări? O reușită — se afirmă — o reușită care constă în aceea că Acordul internațional al grăului nu a fost rupt.

Am arătat că piața grăului este supusă unor factori conjuncturali. Astăzi, situația este una, miine, ea se poate

schimba. Nestabilitatea este cea care domină situația exporturilor de mare anvergură. De aceea e de la sine înțeles, că se caută soluții. Una dintre ele o constituie — după cum se poate vedea într-un șir de state capitaliste — intervenția directă a statului în rezolvarea problemei. Canada a introdus controlul asupra comercializării grăului. Australia este în curs de a lua această măsură, iar Statele Unite... se străduiesc să demonstreze eficacitatea unui control direct asupra producției. Sînt, însă, oare, aceste măsuri altceva decît paleative?

Oricum, într-o iume în care flagelul foamei coexistă cu surplusuri generate de acute probleme economice, se cere o politică realistă, coordonată, sistematică a comerțului internațional, care să tindă în mod efectiv spre satisfacerea cîinstă a nevoilor fundamentale ale lumii de astăzi.

A. COSTA

Semnarea unor documente privind colaborarea româno-sovietică în domeniul agriculturii

La Moscova a avut loc miercuri semnarea unui aranjament, pe o durată de trei ani, privind colaborarea tehnico-stiințifică în agricultură, între Ministerul Agriculturii și Silviculturii al Republicii Socialiste România și Ministerul Agriculturii al Uniunii Sovietice.

Printre altele, documentul prevede că părțile semnatare vor sprijini lărgirea contactelor în domeniul cercetărilor, studiilor, proiectărilor și producției între unitățile agricole cu acest profil, între oamenii de știință și specialiștii români și sovietici. În acest scop, vor avea loc schimburi de vizite ale oamenilor de știință și specialiștilor schimburi de publicații, mostre, mașini agricole, aparate unicate și de serie mică, semințe de soi și animale de reproducție.

Aranjamentul a fost semnat, din partea română, de Angelo Miculescu, ministrul agriculturii și silviculturii, iar din partea sovietică, de Vladimir Mațkevič, ministrul agriculturii.

Totodată, a fost semnat protocolul privind colaborarea tehnico-stiințifică pe anul 1970, între cele două ministere.

Protocolul stipulează elaborarea, în anul acesta, de către institutele de resort ale ministerelor respective a unor teme, printre care „Perfecționarea metodelor de mecanizare și automatizare a fermelor pentru îngrășarea industrială a bovinelor și porcilor”.

Protocolul a fost semnat, din partea română, de Nicolae Ștefan, adjunct al ministrului agriculturii și silviculturii, iar din partea sovietică, de Grigori Petrov, adjunct al ministrului agriculturii.

La ceremonia semnării a participat Ion Ciubotaru, însărcinat cu afaceri ad-interim al României la Moscova.

Convorbirile care au precedat semnarea celor două documente s-au desfășurat într-o atmosferă de prietenie și înțelegere reciprocă.

Munca omului este cea care a înălțat „Muntele de aur”

IMAGINI DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

Changsong sau „Muntele de aur”

Situat în zona nord-vestică muntoasă a R.P.D. Coreene, în jurul muntelui Pikeabong, ținutul Changsong, dispunea doar de 5 la sută teren „arabil” și acesta mai mult acoperit cu pietre și bolovani,

cu greu ar fi putut fi asociat vreodată cu noțiunea de agricultură. De fapt și era considerat unul din cele mai neprielnice regiuni pentru locuit. Ținutul a devenit, însă, încetul cu încetul, ca efect al muncii locuitorilor săi, unul din cele mai înfloritoare și prospere ale țării.

Primul lucru care a marcat sensul înnoirilor la Changsong a fost mărirea suprafețelor arabile. În acest sens, terenurile de la poalele muntelui au fost curățate de pietre și, apoi, terasate. Pe lângă aceasta au fost luate și alte măsuri de ameliorare a solului. Pe această cale fiecare din cooperativele agricole existente în această zonă și-au mărit suprafețele cultivate.

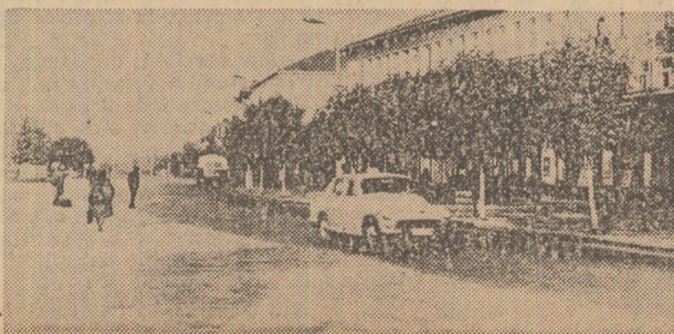
Aplicînd măsurile agrotehnice specifice condițiilor climatice țărilor cooperatori au obținut producții nemaiîntîlnite în aceste locuri. Față de anul 1959 producția de grău era anul trecut de patru ori mai mare. Recolte bune s-au înregistrat și la cultura orezului.

Zootehnia a făcut și ea pași însemnați pe calea dezvoltării. În 1969 numărul ovinelor era de 10 ori superior celui din 1959, al caprinelor de patru ori, iar producția de carne a crescut de 2,3 ori.

În câțiva ani au fost construite în Changsong fabrici ale industriei alimentare, textile, forestiere, toate folosind materie primă existentă pe plan local.

În 1969 veniturile realizate în Changsong erau de 10 ori mai mari decît în 1959, iar numărul sortimentelor produse de industria locală depășea 300.

„Muntele de aur” — nume simbolic pe care ținutul l-a dobîndit pentru temeiurile amintite — și-a răsfrînt sensurile și asupra nivelului de viață al locuitorilor din Changsong. Veniturile pe familie au crescut față de 1959 de 1,5 ori, iar în acest ținut cunoscut odinioară pentru inapoiere și sărăcie, abundența de îmbrăcăminte și hrană demonstrează încă o dată multitudinea prefacerilor, încetățenite aici prin munca omului.

Dolni-Dibnik (R. P. Bulgaria) satul devenit oraș, înscris pe orbita modernizării

CARNET ECONOMIC

Agricultura britanică la răspîntie

Se vorbește din ce în ce mai mult și mai controversat, în Anglia, despre intrarea acesteia în Piața comună. Recent, a fost publicată la Londra, o Carte albă, document care înscrie, în cele 46 de file ale sale, șirul avantajelor și dezavantajelor luate în considerare de guvernul britanic, pentru cazul aderării Angliei la Piața comună.

Astăzi „comitetul anticomunitar”, prezidat de fostul ministru laburist, Douglas Jay, cîștigă și numeroși membri ai Camerei Comunelor au atras atenția că din punct de vedere economic aderarea va provoca serioase neajunsuri. Ziarul „Financial Times” aprecia că „prețul aderării ar putea fi prea ridicat”. Argumentele folosite de critici au fost extrase chiar din... Cartea albă. S-a calculat, de pildă, că unificarea prețului produselor agricole la nivelul Pieței comune, împușcă de condițiile circulației mărfurilor fără bariere vamale, va însemna o scumpire a acestor produse cu 25 la sută, ceea ce va avea drept consecință o creștere a costului vieții cu 5—6 la sută. Aceasta va însemna o lovitură dată politicii economice promovate de guvernul laburist, va da friu liber inflației și va dezechilibra din nou balanța comerțului exterior. Pe de altă parte, se va înregistra, inevitabil, un val revendicativ, deoarece salariații vor fi obligați să acționeze pentru a solicita ca salariile să sporească în pas cu creșterea prețurilor.

Cartea albă nu pretinde că ar oferi soluții, ci își propune ca țel, doar fixarea „la un nivel cît mai scăzut” a contribuției britanice la Fondul agricol comunitar și obținerea unei perioade de tranziție cît mai îndelungată — pînă la șapte ani — pentru acceptarea unificării prețurilor agricole. S-a calculat, de asemenea, că la importul de alimente se va înregistra o cheltuială mai mare, evaluată între 85 milioane și 250 milioane lire sterline pe an. În privința participării la fondul agricol comunitar, se apreciază că Anglia va trebui să contribuie cu o sumă între 250 și 670 milioane de lire sterline pe an, în timp ce ea va primi pentru încurajarea propriei sale producții agricole cel mult 100 milioane lire sterline. În momentul cînd politica agricolă comunitară va fi extinsă la Marea Britanie, prețurile produselor agricole vor spori. După cum menționează Cartea albă, „considerabil”, ceea ce va duce — potrivit ideii adeptilor aderării — la o încurajare a producției agricole în ansamblu. Dar, după un calcul amănunțit, s-a ajuns la concluzia că veniturile agriculturii britanice nu vor spori în realitate, deoarece beneficiile suplimentare vor fi înghițite în bună măsură de creșterea prețului furajelor, a salariilor și a cheltuielilor de exploatare în general. Se consideră că, în special, cei ce se îndeletnecesc cu creșterea păsărilor și a porcilor vor fi defavorizați din pricina creșterii prețului furajelor.

Mai există încă un aspect legat de funcționarea mecanismului politic al Pieței comune: participarea britanică la Fondul agricol comunitar. La fel ca și la întreaga politică agricolă comună, va depinde nu numai de evoluția prețului produselor agricole, dar și de hotărîrile care vor fi luate în cadrul aplicării planului Mansholt, ceea ce presupune aplicarea de reforme indiferent dacă acest lucru va fi sau nu acceptat integral de guvernul britanic. În aceste condiții, avantajele agriculturii britanice apar iluzorii. De altfel, manifestările fermierilor care au avut loc duminică în comitatele Darem și Nottinghamshire au confirmat amploarea nemulțumirilor. Din lectura Cărții albe reiese că numai marile monopoli industriale britanice, mîndre de avansul lor tehnologic față de alte țări vest-europene, ar profita de pe urma lărgirii Pieței comune.

Zănel FLOREA